

1

2 **Redaksjonskomiteens innstilling**

3 **Arbeiderpartiet i Bergen - Årsmøte 2025**

4

5 **Redaksjonskomiteens medlemmer:**

6

7 Bystyregruppen: **Linn Kristin Engø - leder**

8 Arbeiderpartiets studentlag **June Gruer**

9 Arbeiderpartiets Universitetslag **Torleif Aarre**

10 Arna Arbeidarpartilag **Elena Danyliuk**

11 Bergen Arbeidersamfund **Øyvind Eliassen**

12 Bergenhuss Arbeiderpartilag **Helena Haldorsen**

13 Fagbevegelsens Partilag: **Richard Storevik**

14 Åsane Arbeiderparti **Kari Grønnestad**

15 Fana Arbeiderparti **Rasmus Laupsa Rasmussen**

16 Årstad Arbeidersamfunn **Hilde Kalleklev**

17 Laksevåg Arbeidersamfund **Terje Trengereid**

18 Bergen AUF: **Alexandra S. Sørensen**

19

20

21 Sekretær: **Daniel Øvstetun Vik**

22

23

24 **Forslag til behandlingsform**

25 **Forslag som vedtas i sin helhet og oversendes**

26 **Vestland Ap:** F3, F5, F6, F23, F24, F28, F29, F33, F34, F35, F41, F43, F45, F46, F48, F50, F54,
27 F55, F57, F59, F60, F61, F62, F64, F69, F70, F71, F77, F81, F84, F86, F92

28 **Bystyregruppen:** F37, F38, F39, F50, F81, F82, F86

29 **Fylkestingsgruppen:** F50,

30 **Stortingsgruppen:** F5, F6, F28, F33, F34, F35, F43, F45, F46, F48, F50, F54, F55, F57, F59,
31 F61, F69, F70, F71, F77, F81, F84, F86, F92

32

33 **Forslag som ivaretas helt eller delvis i redaksjonskomiteens nye forslag:**

34 F2, F7, F8, F9, F10, F11, F12, F13, F14, F17, F19, F21, F22, F25, F30, F31, F32, F36, F47, F53,
35 F58, F63, F68, F75, F87, F88, F89, F93

36

37 **Forslag som avvises i sin helhet:**

38 F1, F4, F16, F22, F40, F49, F51, F65, F66, F67, F83

39

40 **Forslag som oversendes bystyregruppen/fylkestingsgruppen/stortingsgruppen uten**
41 **realitetsbehandling:** F42, F52

42

43 **Forslag som oversendes styret i AiB:** F15, F18, F19, F56, F90, F91,

44

45 **DISSENS:** F26, F74

46

47

48

49

50 **Nye forslag fra redaksjonskomiteen:**

51 **R1 - Tredje juridiske kjønn**

52 **R2 - Sirkulærøkonomi**

53 **R3 - Energi**

54 **R4 - Sykelønn**

55 **R5 - Arbeid**

56 **R6 - NAV**

57 **R7 - Historisk museum - de kulturhistoriske samlinger**

58 **R8 - Fremtidens havbruk**

59 **R9 - Forsvar**

60 **R10 - Skatt**

61 **R11 - Bolig**

62 **R12 - Havbunnsmineraler**

63 **R13 - Totalberedskap**

64 **R14 - Forskuddsgaranti til skipsverft**

65 **R15 - Kollektivpriser**

66

67 **R1 - Tredje juridiske kjønn**

68 **Ivaretar forslag F31**

69 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.**

70 **Forslag:**

- 71 - Innføre ett tredje juridisk kjønn
- 72 - Innføre en midlertidig nasjonal juridisk anerkjennelse av den tredje kjønnsformen
- 73 «X» eller 'annet' frem til det internasjonale systemet er kommet på plass, og det
- 74 kjønnsbinære systemet for fødselsnummer er blitt tilpasset det tredje kjønnnet.

75 **Begrunnelse:**

76 Innføring av et tredje midlertidig tredje juridisk kjønn, mot innføringen av en permanent
77 løsning.

78 Personer som identifiserer seg som ikke-binære eller som er interkjønn i Norge har i
79 dag ingen juridisk annerkjennelse. I tillegg er ikke-binære og interkjønn-personer klart
80 bevist mer utsatt for mobbing, trakassering, selvmordstanker og lignende. I 2016 vedtok
81 Stortinget en lov som tillot personer å endre sitt juridiske kjønn uten krav om medisinske
82 inngrep, og debatten rundt ett tredje kjønn begynte for alvor i 2015, likevel er det fortsatt
83 ikke kommet noen offisiell annerkjennelse av et tredje kjønn.

84 Interkjønn-personer er personer som er biologisk født utenfor den binære normen
85 Ikke-binære er personer som identifiserer seg som noe annet enn den binære normen.

86

87 **R2 - Resirkulering, gjenbruk og reparasjon**

88 **Ivaretar forslag: F14, F32.**

89 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen**

90 **Forslag:**

- 91 - Redusere forbrenningsavgiften slik at ikke næringsavfall sendes til utlandet for
92 brenning
- 93 - Stille strengere krav til resirkulering av flere typer personlig avfall i landets
94 kommuner
- 95 - Stille strengere krav til resirkulering av flere typer industrielt avfall i landets
96 kommuner
- 97 - Innføre panteordning for elektronisk utstyr av en viss størrelse
- 98 - Fjerne merverdiavgiften på brukthandel og reparasjon (som for eksempel skreddere,
99 skomakere, bruktbutikker ol. som forlenger varens levetid)

100

101 **Begrunnelse:**

102 Avfall fra mat som ikke spises opp, tekstiler som ikke resirkuleres eller redesignes, plast fra
103 landbruket, elektronisk avfall og ulike former for næringsavfall er alle eksempler på
104 potensielle ressurser, dersom det resirkuleres eller håndteres riktig. I følge OECD er Norge i
105 verdenstoppen i høyt materielt fotavtrykk per innbygger. Skal vi klare det grønne skiftet, må
106 vi både bruke og gjenbruke ressursene våre på bedre måter enn i dag.

107 Arbeiderpartiet i Bergen er opptatt av at man må kombinere incentiver og avgifter på en
108 måte som gjør det attraktivt å resirkulere og gjenbruke, men også dyrere å ikke ta
109 bærekraftige valg.

110 Et stadig voksende område er brukthandel for klær. Dagens system hvor selgere må betale
111 merverdiavgift på brukte klær, dersom de kjøpes i en bruktbutikk, er et eksempel på en
112 uheldig ordning. Tilsvarende merverdi legges ikke oppå kjøpssummen dersom man som
113 privatperson kjøper noe fra Finn.no eller Tise, og det ikke regnes som en inntektsgivende
114 aktivitet. Merverdiavgiften på brukte varer bør fjernes eller reduseres, uavhengig av om
115 varen kjøpes på digitale plattformer eller i fysiske butikker.

116

117 **R3 - Energi**

118 **Ivaretar delvis F87, F88.**

119 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen**

120 **Forslag:**

- 121 - Arbeiderpartiet i Bergen vil arbeide for å sikre nok strøm til en forutsigbar pris for
122 husstander og næringsliv i årene som kommer. Ny kraftutbygging og utbygging av
123 linjenettet må i størst mulig grad hensynta viktige naturverdier.
- 124 - Arbeiderpartiet i Bergen mener vi først og fremst må intensivere arbeidet med å øke
125 kraftforsyningen gjennom fornybare energikilder, men er ikke avvisende til at
126 kjernekraft kan være en del av en fremtidig løsning.
- 127 - Strømstøtten for husholdninger videreføres og vurderes styrket
- 128 - Det arbeides videre med å innføre fastprisavtaler for husholdningene, momsen på
129 nettleie fjernes og strømsalgsselskapene må reguleres strengere enn i dag.

130 **Begrunnelse:**

131 Strøm til en forutsigbar pris som sikrer konkurransefortrinn, sammen med
132 forsyningssikkerhet, ny industrireising og klimamål skal være førende for hvordan det
133 norske kraftsystemet bør organiseres.

134 Arbeiderpartiet i Bergen legger til grunn at det er mer behov for kraft, at Vestland har et
135 kraftunderskudd, og mener derfor det er behov for en vesentlig økt kraftproduksjon i årene
136 framover. Dette må skje samtidig med en forsterket satsing på utbygging av linjenettet, slik
137 at kraften kommer fram der den trengs til en mest mulig lik pris.

138 Våre vannkraftressurser og vannmagasiner gir et godt utgangspunkt for å møte de nye
139 utfordringene. Disse mulighetene må utnyttes. Vår kraftproduksjon skal skape muligheter,
140 ikke sette begrensninger. Vår næringsutvikling bygger på skuldrene til dagens bedrifter.

141 Eksisterende arbeidsplasser og virksomheter må gis forrang ved nettutvikling og tildeling av
142 kraft.

143 Både i norsk og i europeisk sammenheng er kjernekraft omstridt. Investeringene er store, og
144 tiden fra plan til produksjon av kraft er svært lang. Derimot er produksjonen tilnærmet CO2-
145 fri, og den legger lite beslag på landarealer.

146 Arbeiderpartiet i Bergen mener Norge må øke forskningsinnsatsen på utslippsfrie
147 energiformer slik at vi følger med i den teknologiske utviklingen, og sikrer oss oppdatert
148 kunnskap om alternative energiformer, som for eksempel kjernekraft, bølgekraft,
149 tidevannskraft og andre mulige fremtidige energikilder.

150

151 **R4 - Sykelønn**

152 **Ivaretar: F93**

153 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen**

154 Arbeiderpartiet i Bergen står støtt ved prinsippet om et samfunn der folk kan bidra når de er
155 friske, og få støtte når de er syke. Sykelønnsordningen er en grunnmur i vår velferdsmodell,
156 og den handler om mer enn penger – den handler om tillit, verdighet og solidaritet.

157 Arbeiderpartiet i Bergen heier på IA-avtalen, og har tillit til at partene vil få reforhandlet en
158 avtale som jobber for å få ned sykefraværet. Debatten som har oppstått etter
159 forhandlingene strandet tar vi avstand fra. Vi kommer aldri til å akseptere et samfunn hvor
160 det blir større forskjeller mellom folk. Vi vet hvordan høyresiden nå jobber for at det er
161 vanlige folk som skal bære byrden med å få kutt i sykelønn når man er syk.

162 Dette mener vi er feil medisin og har ingen tro på Høyre sine ord om at de skal verne den. Vi
163 vet hvem de skal samarbeide med. Arbeiderpartiet skal være garantisten for at
164 sykelønnsordningen blir fredet i perioden og at en heller jobber for løsninger som holder
165 folk friske og får folk tilbake i arbeid.

166 Kuttet i sykelønn vil kun ramme skjevt. Mange arbeidstakere har retten til sykelønn i sin
167 tariffavtale eller i gunstige ordninger på arbeidsplassen. Det er i all hovedsak ansatte i privat
168 sektor og "på gulvet" som vil få kuttet. Dette vil vi aldri akseptere. Vi vil alltid jobbe for et
169 samfunn med mindre forskjeller, som tar vare på syke mennesker.

170

171 **R5 - Arbeid**

172 **Ivaretar: F10**

173 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen**

174 **Forslag:**

- 175 - Arbeiderpartiet i Bergen vil arbeide for at det blir mer forutsigbarhet for arbeid,
176 spesielt der behovet er størst som for eksempel vikarer eller midlertidige ansatte.
177 - Arbeiderpartiet i Bergen mener arbeidsmiljølovens strenge krav til arbeidsavtaler må
178 følges, men at det er et behov i dagens samfunn for at det utarbeides digitale
179 løsninger med rette formkrav.
180 - Sikre at ny teknologi og ansettelsesformer ikke blir et hinder for et trygt og
181 inkluderende arbeidsliv.
182 - Arbeiderpartiet i Bergen vil styrke Arbeidstilsynet for økt tilsyn og arbeide for mer
183 digitalisering av tilsynet.

184 **Begrunnelse:**

185 Skal vi sikre fremtidens velferd må vi ha et arbeidsliv som inkluderer flere og som sikrer folk
186 trygge, forutsigbare arbeidsplasser. Arbeiderpartiet vil aldri godta uthuling av arbeidsfolk
187 sine rettigheter. Vi mener at en tydelig arbeidsmiljølov, høy organisasjonsgrad og et
188 konstruktivt partssamarbeid er de viktigste suksesskriteriene for fremtidens arbeidsliv.

189 Nye måter å organisere virksomheter på, for eksempel plattformsselskaper som Wolt og
190 Foodora, digitalisering av arbeidshverdagen, løsninger for hjemmekontor, teknologiske
191 trender og demografisk utvikling er alle eksempler på utviklingstrekk som vil prege
192 hverdagen til norske arbeidstakere i årene fremover. De nevnte utviklingstrekkene gir
193 enorme muligheter, men det krever også at vi er årvåkne for nye utfordringer og aktører
194 som utfordrer den norske modellen.

195

196 **R6 - NAV**

197 **Ivaretar: F11**

198 **Innstilling: Vedtas, oversendes Vestland Ap**

199 **Forslag:**

- 200 - Styrke NAV med flere saksbehandlere i førstelinjen og klageinstansen.
201 - Gjennomgå porteføljen til NAV, for å vurdere om det er tilstrekkelig faglig og juridisk
202 kompetanse i alle ledd.

203 **Begrunnelse:**

204 Vi ønsker å styrke NAV med flere saksbehandlere for å få ned saksbehandlingstiden og sikre
205 solide fagmiljø. Vi må ha tilstrekkelig med ressurser og riktig kompetanse i alle ledd av
206 organisasjonen. Vi vil samtidig sikre ytterligere digitalisering av NAV for å møte de ansattes
207 og brukernes forventninger.

208

209 **R7 - Gjenåpning av Historisk Museum med de kulturhistoriske samlingene ved**
210 **Universitetsmuseet i Bergen til 2030**

211 **Ivaretar F53**

212 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen**

213 **Forslag:**

- 214 - Ap i Bergen vil arbeide for en raskest mulig restaurering av Historisk Museum,
215 Håkons Sheteligsplass 10 med blant annet de kulturhistoriske utstillingene ved
216 Universitetsmuseet i Bergen. Utstillingene har holdt stengt siden 13. mai 2022. En
217 passende anledning for gjenåpning av museet vil være det store Nasjonaljubileet i
218 2030.
- 219 - Ap i Bergen ønsker et ekstraordinært finansiert prosjekt, i samarbeid mellom
220 Kunnskapsdepartementet og Kultur- og likestillingsdepartementet, ettersom dette
221 bør være et felles løft både for forskning og formidling av de rikholdige samlingene
222 til hele befolkningen.

223 **Begrunnelse:**

224 Universitetsmuseet i Bergen (opprinnelig kalt Bergens Museum) feirer 200-årsjubileum i
225 2025. Bergens Museum var forløperen til Universitetet i Bergen, som ble vedtatt i 1946 og
226 åpnet i 1948. Den snart 100-år gamle Historisk Museum-bygningen som rommer de
227 kulturhistoriske samlingene trenger total renovering. Bygningen tilfredsstiller ikke dagens
228 klimatiske eller branntekniske krav til sikker oppbevaring av det verdifulle
229 gjenstandsmaterialet og har ikke universell utforming eller den standard et moderne
230 museumsbygg med utstillingslokaler krever. Like mye som en bygningsmessig oppgradering
231 for en fremragende forskningsinstitusjon er dette prosjektet en oppgradering for kultur- og
232 museumsformidling, og prosjektet bør slik være en selvsagt del av kulturbudsjettet.
233 Samlingen inneholder uvurderlig viktige gjenstander med et stort tidsspenn.

234 Når 2030 er et naturlig åpningsår, legges det vekt på den feiringen av Olav Haraldsson og
235 slaget på Stiklestad 1030 med den påfølgende kristning og statsutvikling, som det store
236 Nasjonaljubileet 2030 skal markere. Museets samling fra vikingtidens og middelalderens
237 materielle kultur avspeiler ikke bare Vestlandets betydning for forløpet Nasjonaljubileet
238 markerer, men setter også utviklingen både før og etter Stiklestad 1030 inn i en nasjonal og
239 internasjonal kontekst. For eksempel er Universitetsmuseets samling av billedfortellinger på
240 alterforstykker (frontaler), malt på tre, fra høy- og senmiddelalder én av bare to så store og
241 verdifulle samlinger på verdensbasis. Det være seg egyptiske mumier, norske arkeologiske
242 funn fra steinalder til middelalder, bygdesamlingen fra Vestlandet og bysamlingen fra
243 Bergen, eller den viktige norske kirkekunsten: Ap ønsker ikke flere tiår uten formidling av
244 denne rike kulturarven til barn, ungdom og besøkende fra inn- og utland.

245

246 **R8 - Fremtidens havbruk**

247 **Ivaretar F36**

248 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen**

249 **Forslag:**

- 250 - At åpne konsesjoner skal kunne byttes mot to lukkede.
- 251 - Gi insentiver for overgang til lukkede anlegg, for eksempel gjennom lettelser i skatter
- 252 og avgifter for de som tar bærekraftige grep.
- 253 - Gi tillatelser til fullskala testing av gryteklare, lukkede og bærekraftige anlegg.
- 254 - Legge til rette for nye og bærekraftige produksjonsmetoder innen havbruk.

255 **Begrunnelse:**

256 Arbeiderpartiet er tilhenger av at det skal produseres bærekraftig sjømat. Vi ønsker at det
257 skal kunne komme vekst i havbruksnæringen, men ser at utfordringene næringens
258 fotavtrykk har på miljøet er uheldig for fjordene og villfisken. Samtidig som disse
259 utfordringene hindrer næringens ønske om vekst.

260 Teknologitutviklingen trenger intensiver for å skyte fart, samtidig som vi må gi gode og
261 forutsigbare muligheter for aktører som prøver ut ny teknologi. Den nye teknologien er
262 fremtiden, da må vi gi gode forutsetninger for at den nye teknologien kan skapes og faktisk
263 tas i bruk.

264

265 **R9 – Forsvar – nytt forslag**

266 **Ivaretar F17, F21, F47, F63, F75**

267 **Innstilling: Oversendes VAP og Stortingsgruppen.**

268 **Forslag:**

- 269 - Sikre investeringer i langtrekkende luftvern for å beskytte bergensområdet spesielt og
270 andre befolkningstette og forsvarskritiske områder generelt mot ballistiske missiler.
- 271 - Organisere Forsvaret slik at avdelinger med operativt ansvar får større rådighet over
272 egne anskaffelser og ansettelse, og slik at alle forsvarsgrener er godt representert i
273 avgjørelsesfora.
- 274 - Legge forholdene til rette for at de militære skolene vesentlig øker og helst doubler
275 inntaket så raskt som mulig, og videreføre styrkingen av Heimevernet gjennom økte
276 ressurser til trening og moderne materiell. Bruken av deltidsansatte reservister bør
277 utredes.
- 278 - Styrke forsvaret av Norges kyst- og havområder, herunder gjennom å styrke
279 Kystvakten og grenens evne til samarbeid med politiet, og gjennom å videreføre
280 Forsvarets satsing på styrker spesifikt innrettet mot kontroll og overvåkning langs
281 kysten.

282 **Begrunnelse:**

283 Det er bred enighet om at Forsvaret må styrkes for å sikre rikets sikkerhet og selvstendighet.
284 Den nylig vedtatte langtidsplanen for Forsvaret bør derfor følges opp så hurtig og dekkende
285 som mulig.

286 En mangelfull side ved langtidsplanen er imidlertid at området rundt Bergen per nå blir
287 stående uten adekvat langttrekkende luftvern, til tross for at området inneholder vesentlige
288 befolknings-sentre og kritisk infrastruktur av nasjonal og europeisk betydning. Det bør derfor
289 så snart som mulig investeres i egnet luftvern for å beskytte bergensområdet, og eventuelt
290 også andre befolkningstette og forsvarskritiske områder, fremfor at bare det sentrale
291 Østlandet skal dekkes.

292 Et sterkt forsvar er videre avhengig av en effektiv organisering hvor anskaffelser og
293 ansettelses kan behandles hurtig og kostnadseffektivt. Forsvaret bør derfor organiseres slik
294 at avdelinger får mer direkte kontroll og rådighet over materiell og personell. Det er videre
295 viktig at alle forsvarsgrener er representert der hvor viktige avgjørelser fattes, slik at viktige
296 prioriteringer og investeringer skjer i lys av helheten av Forsvarets arbeid.

297 Forsvarets evne til å beskytte landet er avhengig av kvalifisert og godt trent personell.
298 Inntaket til militære skoler bør derfor økes, og Heimevernet bør styrkes gjennom økte
299 ressurser til trening og moderne materiell. Satsingen på reservister bør videreføres da disse
300 ifølge eksperter utgjør en kostnadseffektiv måte å øke landets militære utholdenhet. Det bør
301 utredes en mulighet for lønnet aktiv tjeneste på deltid like etter førstegangstjenesten for å
302 bevare kritisk kompetanse og beredskap.

303 Forsvaret av Norge avhenger av forsvaret av kysten. Etter den kalde krigen har fokus
304 imidlertid ligget på landforsvaret, nå bør forsvaret av kyst- og havområder igjen prioriteres.
305 Kystvakten er sentral for den sivile kontrollen og militære overvåkingen av norsk farvann,
306 grenen bør derfor styrkes og samarbeidet med politiet forsterkes, særlig tatt hensyn til
307 forsvaret av kritisk infrastruktur som strøm- og gassledninger. Opprettelsen av separate
308 innsatsstyrker i Heimevernet for forsvar og overvåking av kysten bør videreføres, og helst
309 forsterkes med egne regimenter under Sjøforsvaret og Hæren.

310

311 **R10 – Skatt**

312 **Ivaretar F12, F13, F25, F58**

313 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen**

314 **Forslag:**

- 315 - Gjenninnføre arveavgiften, med et økonomisk bærekraftig bunnfradrag, og se på
- 316 muligheten for en gradvis innbetaling.
- 317 - Øke skattefradraget for fagforeningskontingent ytterligere
- 318 - Økt skatt på sekundærbolig med progressiv økning ut i fra hvor mange boliger man
- 319 eier

- 320 - Redusert skatt på fritidsbolig, men progressivt økt skatt hvis man eier flere
321 fritidsboliger
322 - Øke bunnfradraget i formueskatten.

323

324 **Begrunnelse:**

325 Beskatning av inntekt og pensjon hensyntar fordeling og god ressursbruk på en rimelig
326 måte, spesielt ved at lavere inntekter får en redusert beskatning. Likeledes er innføring av
327 grunnrenteskatt innen fiskeoppdrett og kraftproduksjon gode tiltak. Det gjelder også
328 avgifter på helse- og miljøskadelige aktiviteter.

329 Utformingen av skattesystemet må utformes bedre. AiB mener at skatteutvalgets (NOU
330 2022: 20) bør følges opp til fordel for dem med lav inntekt. Arbeiderpartiet bør foreslå å
331 redusere aksjerabatten, en økning av bunnfradraget og reduksjon i skattesatsen for
332 formuer, samtidig som det vurderes en kompenserende gjeninnføring av arveavgift på
333 større formuer.

334 Formueskatten er en omfordelende skatt som bidrar til økonomisk omfordeling i
335 landet. Faktum er at mesteparten av formueskatten betales av landets aller rikeste,
336 personer med aksjeformuer i milliardklassen. Arbeiderpartiet ønsker å skjerme pensjonister
337 med nedbetalte hus, eiere av små bedrifter og oppstartsselskaper ved å øke bunnfradraget.

338

339 **R11 - Bolig**

340 **Ivaretar forslag: F7, F8 og F9**

341 **Innstilling: Vedtas, oversendes bystyregruppen, VAP og Stortingsgruppen.**

342 **Forslag:**

- 343 - Sikre at kommersielle aktører ikke driver Airbnb-utleie i boligområder
344 - Regjeringen fortsetter å øke bevilgningene til Husbanken ytterligere, hvor styrkingen
345 primært skal prioritere unge for startlån og bostøtte.
346 - Husbanken og Enova skal stimulere og tilrettelegge for bygging av minihus, i første
347 omgang i form av støtte til pilotprosjekter.
348 - Øke tilskudd til Enova for å gi støtte til privatpersoner som ønsker å gjennomføre
349 gode energi- og klimatiltak.
350 - Sikre en bostøtte på et nivå som gjør at folk får hverdagen til å gå opp.
351 - Det bør legges bedre til rette i arealplanlegging i kommuner og fylkeskommuner for
352 bygging av og plassering av minihus.
353 - Bergen skal bygge flere studentboliger, særlig ved å tilby billige tomter og bygg til
354 SAMMEN.

- 355 - Bergen kommune bygger og kjøper flere kommunale boliger, særlig i områder med
356 få kommunale boliger.
- 357 - Bergen kommune i større grad vurderer å benytte forkjøpsretten ved salg av
358 leiegårder.

359

360 **Begrunnelse:**

361 Vi vil at flere skal komme seg inn på boligmarkedet. Det er en utfordring at boligprisene er
362 høye i norske byer, og det bidrar til å sementere forskjellene i samfunnet vårt. Prisene
363 ekskluderer særlig unge mennesker, enslige og vanskeligstilte fra boligmarkedet. For
364 Arbeiderpartiet i Bergen er det et mål at folk flest skal få muligheten til å eie sin egen bolig,
365 og vi vil ta i bruk flere virkemidler for å oppnå dette målet. Eksempler er å beslutte eie-til-
366 leie-prosjekter gjennom reguleringsplaner, startlån fra Husbanken og boligprosjekter med
367 flere innslag av dele-løsninger. I tillegg må vi sikre at det bygges flere familieboliger i de
368 store byene for å imøtekomme etterspørselen etter større boliger.

369 **Et godt kommunalt boligtilbud**

370 Kommunale boliger er et tilbud til mennesker som av ulike grunner har vanskeligheter med
371 å komme inn på det ordinære boligmarkedet. Det er viktig at Bergen kommune har
372 tilstrekkelig antall kommunale boliger, hvilket ikke er tilfellet i dag. I tillegg bør leieprisnivået
373 ikke settes på et uforholdsmessig høyt nivå og bostøtten må være på et nivå som gir folk
374 anledning til å leve gode liv.

375 **Gode nabolag, også i sentrum**

376 Arbeiderpartiet i Bergen er overbevist om at gode nabolag skapes gjennom en høy andel
377 fastboende. I Bergen er det i flere sentrale deler av byen en stor utfordring med storstilt
378 utleievirksomhet midt i etablerte nabolag. Problemet er ikke at enkelte leier ut huset eller
379 leiligheten sin et par uker om sommeren, men når hele oppganger og bygårder får karakter
380 av å være mini-hotell. Skatteetaten regner utleievirksomhet som næring dersom den skjer
381 ved særlig hyppighet - eksempelvis at boligen kun brukes til korttidsutleie. Fra 2022 til 2024
382 har omfanget av leieinntekter fra Airbnb i Bergen økt med 171 prosent, og antall boenheter
383 på plattformen økte i samme periode fra 2806 i 2022 til 4313 i 2024. Hyppig utskifting av
384 beboere og høy grad av utleie fortrenger fastboende. Vårt mål er at flere barnefamilier skal
385 ha råd til og ønske om å bosette seg i sentrum av den vakre byen vår. Da må vi stoppe
386 veksten i kommersiell Airbnb-utleie og få på plass strengere reguleringer.

387 **Studentboliger**

388 Trygg og god bolig i nærheten av studiestedet og byens mangfoldige kultur og samfunnsliv,
389 et godt helsetilbud, og et tett samarbeid med regionens fremoverlente næringsliv, både
390 under og etter studietiden, er viktig for å skape en god studietid. Det skaper grobunn for et
391 godt liv i Bergen, også etter studiene. I Bergen har Sammen (Studentsamskipnaden) ca. 5600

392 studentboliger i sin portefølje. Det gir en dekningsgrad på 13,6 prosent av
393 Bergensstudentene. Hvert eneste år står tusenvis av studenter i kø for å få studentboliger og
394 mange blir tvunget til å ta til takke med dårlige og utrygge leiligheter på det private
395 leiemarkedet. Arbeiderpartiet i Bergen støtter Sammen sitt mål om en dekningsgrad på 20
396 prosent innen 2030.

397

398 **Minihus – en bærekraftig bolignisje?**

399 1 million av Norges befolkning er enslige. Bare 25 % av unge mellom 18 og 29 år har
400 boliglån. Med dyrtid og svært høyt kostnadsnivå sliter mange, og spesielt disse gruppene
401 med å få boliglån. Mellom 125.000 og 150.000 boliger på landsbasis står tomme store deler
402 av året. Likevel sliter distriktene med avfolkning og svak tilflytting der boligmarkedet er det
403 største problemet når distriktene har sysselsetting å tilby.

404 Minihus kan være en rimelig og bærekraftig boform både i forhold til arealdisponering,
405 energiløsninger og materialbruk. Økt bygging av minihus vil kunne lette trykket på det
406 ordinære boligmarkedet fordi det representerer en annen og billigere bolig.

407

408

409 **R12 - Havbunnsmineraler**

410 **Ivaretar forslag: F2 og F30**

411 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.**

412 **Forslag:**

- 413 - At Norge støtter opp om et globalt forbud mot gruvedrift på havbunnen frem til vi
414 har et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag til å evaluere effektene av en slik industri på
415 miljø og biomangfold i havene.
- 416 - Gi midler til forskning på mineralutvinning på havbunnen til Havforskningsinstituttet.
- 417 - Sikre at det legges til rette for kompetansemiljø og statlige arbeidsplasser i Bergen
418 tilknyttet gruvedrift på havbunnen, dersom Norge åpner for virksomheten.
- 419 - Forskingen skal skje hos uavhengige forskningsmiljø, fortrinnsvis på uavhengige
420 forskningsinstitusjoner, og ikke hos private selskap med egeninteresser i gruvedrift
421 på havbunnen.
- 422 - Sikre at Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet fortsatt er samlet i Bergen,
423 fortrinnsvis på Dokken.

424 **Begrunnelse:**

425 Den geopolitiske utviklingen understreker viktigheten av å sikre forsyningen av mineraler og
426 metaller fra flere kilder - fra land med demokratiske styresett. Et område i Norskehavet og
427 Grønlandshavet vurderes åpnet for havbunnsmineralvirksomhet. I denne anledning ønsker
428 Arbeiderpartiet i Bergen å understreke hvor viktig det er med føre-var prinsippet i
429 utvinningen av mineraler på havbunnen.

430

431 **F13 - Sikre totalberedskapen**

432 **Ivaretar forslag: F19, F22**

433 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP.**

434 **Forslag:**

- 435 - Det må utarbeides en totalberedskapskampanje som opplyser befolkningen
- 436 - Investere i og ruste opp tilfluktsrom. Utrede alternativer til tradisjonelle tilfluktsrom
- 437 - Opprette flere beredskapslagre og generatorer for alternativ produksjon av energi
- 438 - Vi må sette av midler til trening, og kapasitet i den sivile spesialisthelsetjenesten til å
- 439 kunne ta imot militære traumepasienter.
- 440 - Totalberedskapskommisjonens rapport må leses i sammenheng med langtidsplanen
- 441 for forsvaret. Bør følges opp med en egen langtidsplan for totalberedskap.
- 442 - Utvikle konkrete tiltak for å hindre og reagere på bruken av hybride verkemiddel mot
- 443 Norge inkludert sabotasje og cybersabotasje.

444 **Begrunnelse:**

445 Arbeiderpartiet i Bergen ønsker å gjøre mer for å beskytte sivilbefolkningen i Norge.
446 Sivilbefolkningen må ha tilgang til tilfluktsrom og få en innføring i sivil beredskap. Som en
447 del av totalberedskapen må vi investere i og ruste opp tilfluktsrom, og kommunene må få
448 klare pålegg fra staten om hvilke krav som stilles. Det bør også utredes hvilke alternativer til
449 tradisjonelle tilfluktsrom som finnes i dag, herunder mulig sambruk med andre funksjoner
450 som parkeringsanlegg, fjellhaller, tunneler etc. Informasjon om disse må være lett
451 tilgjengelig for landets innbyggere, uavhengig av hvilken kommune man bor i.

452 Ved krise og krig må den samfunnskritiske delen av sivilsamfunnet og Forsvaret samvirke. Vi
453 må styrke integriteten og forsvarsevnen til norske bedrifter, helsevesenet og sivilsamfunnet
454 for øvrig.

455

456 **R14 - Forskuddsgaranti til skipsverft**

457 **Ivaretar forslag: F89**

458 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP eller Stortingsgruppen.**

459 **Forslag:** Det foreslås å undersøke mulighetene for en bedre ordning med forskuddsgaranti
460 til skipsverftene som i mindre grad binder kapital og reduserer risiko.

461 **Begrunnelse:**

462 Når et verft og et rederi inngår kontrakt om å bygge båt, betaler rederiet et forskudd først
463 og resten av beløpet når båten står ferdig. Pengene som blir betalt i forskudd ønsker
464 rederiet en forskuddsgaranti på, altså at de er garantert å få pengene tilbakebetalt dersom
465 verftet av en eller annen grunn ikke klarer å levere båten slik man har avtalt. I realiteten
466 betyr det at verftet må ha en del av forskuddet låst på en konto, fremfor i bruk til å faktisk
467 bygge båten.

468 Dagens forskuddsgaranti krever at rederier betaler 20 prosent av kostnaden på forskudd når
469 de bestiller et nytt skip. En forskuddsgaranti fra staten til skipsverftene vil skaffe likviditet,
470 og sikre igangsetting av byggekontrakter for skip. Norske skipsverft har teknologi og
471 kompetanse til å bygge skip med høy kompleksitet. Små marginer ved oppdrag gir begrenset
472 likviditet. Slik forskuddsgaranti vil ikke medføre kostnader for staten.

473 • For verft med flere bestillinger vil det binde opp store mengder kapital, som ellers
474 skulle dekket lønn eller andre kostnader knyttet til byggeprosjektene. Dette kan føre
475 til at verftene mister muligheten til å ta på seg nye oppdrag. Etter mange år ser
476 markedssituasjonen for norske verft langt lysere ut.

477 Det må innføres verktøy som gjør det lettere for verftene å faktisk kunne ta på seg
478 oppdragene.

479

480 **R15 – Kollektivpriser**

481 **Ivaretar forslag F68**

482 **Innstilling: Vedtas, oversendes Fylkestingsgruppen og VAP**

483 **Forslag :**

- 484 - Arbeiderpartiet i Bergen mener at prisene på kollektivtrafikken må reduseres, og at
485 særlig prisene på månedskortene må settes ned.
486 - Arbeiderpartiet i Bergen mener prisen på enkeltbilletter i Bergen må reduseres for å
487 gjøre det enklere for folk å ta bussen og Bybanen.

488 **Begrunnelse:**

489 Det er mange hensyn å ta når en skal prise kollektivtilbudet. På denne ene siden skal man
490 sikre nok inntekter til å kunne gi et forsvarlig og velfungerende kollektivtilbud og på den
491 andre siden må man sikre at folk har råd til å benytte seg av tilbudet. Tilgjengelig forskning
492 viser at pris kommer ganske langt ned på listen over avgjørende faktorer for om folk velger å
493 reise kollektivt eller ikke. For veldig mange er det viktigere med god regularitet eller
494 komfortable og forutsigbare reiser enn et billig tilbud. Samtidig vet vi at mange som før har
495 hatt en helt ok privatøkonomi nå sliter økonomisk. Vi vet og at de største rabattene gis til
496 dem som har råd til å kjøpe et årskort, et halvtårskort eller et månedskort. Mange av dem
497 med dårligst økonomi har ikke anledning til dette, dermed blir prisingen av kollektivtrafikken
498 usosial.

499

500

501

502

503

504

505

506

507

508

509 **Oversikt over innkomne forslag og innstilling:**

510

511 **F1**

512 **Innstilling: Avvises, allerede vedtatt politikk**

513 **Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

514 **Forslag:**

515 - Innføre en turistskatt for cruisenæringen.

516 **Begrunnelse:**

517 Bergen sentrum trenger å utvikles og vedlikeholdes slik at familier ønsker å bosette seg her.
518 I dag tar turistnæringen over sentrum i høysesongen og utgjør en slitasje på gater og
519 infrastruktur. En turistskatt særlig knyttet til cruisenæringen vil kunne finansiere tiltak i
520 byen.

521

522 **F2**

523 **Innstilling: Ivaretas delvis i nytt forslag R12**

524 **Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

525 **Forslag:**

526 - Sikre at Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet fortsatt er samlet i Bergen,
527 fortrinnsvis på Dokken. Sikre at det også er plass til eventuelle statlige arbeidsplasser
528 tilknyttet utvinning av mineraler fra havbunnen, slik at disse legges til Bergen.

529 **Begrunnelse:**

530 Utvinning av mineraler fra havbunnen

531 For å løse klimakrisen og samtidig ivareta miljøet, må verdenssamfunnet trå varsomt i
532 vurderingen av mineralutvinning og gruvedrift på havbunnen. Samtidig som Bergenhus
533 Arbeiderpartilag er opptatt av å ivareta naturmangfoldet og økosystemene våre, ser vi
534 nødvendighetene for å hente opp mineraler fra havbunnen dersom uavhengig forskning
535 kommer frem til at dette er mulig uten store negative virkninger på livet i havet. Det er
536 avgjørende at forskning og konsekvensutredninger knyttet til utvinning av mineraler på
537 havbunnen blir utført av uavhengige forskningsmiljøer, fortrinnsvis på universiteter og
538 lignende institusjoner med akademisk frihet. Bergen har et havforskningsmiljø i
539 verdensklasse som vil kunne være en nøkkel i dette arbeidet.

540

541 **F3**

542 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP**

543 **Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

544 **Forslag:**

545 - Antallet studieplasser for medisin i Norge økes, med særlig fokus på de sentrale studieløp i
546 Bergen, Oslo og Trondheim.

547 - Antallet studieplasser for medisin i Norge økes, i tråd med faglige anbefalinger for
548 opptrapping av studieplasser.

549 - Helsedirektoratet oppdaterer Norges behov for LIS1 (Leger i spesialisering 1) hvert tredje
550 år. Tilgjengelige LIS1-stillinger må deretter økes i takt med anbefalingene.

551 **Begrunnelse:**

552 Sikre fremtidens helsevesen

553 I perspektivmeldingen kom det fram at Norge trenger 180 000 flere helsepersonell innen
554 2060. Skal vi klare dette målet må vi satse på rekruttering og ivaretagelse av helsepersonell.
555 Som #legermåleve-kampanjen viste, har arbeidsbelastningen på leger og sykepleiere blitt for
556 stort. For å redusere denne, er vi nødt til å utdanne og ansette flere helsepersonell.
557 Desentrale studieløp er en god løsning som det må bygges videre på, spesielt etterhvert som
558 verden går inn i usikre tider.

559

560 **F4**

561 **Innstilling: Avvises, allerede vedtatt politikk**

562 **Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

563 **Forslag:**

564 - Stille krav til at helsetjenestene sørger for at pasienter uten pårørende har tilgang til
565 toalettartikler, klær og andre grunnleggende verdighetsartikler.

566 - Gjennomføre en oppgavegjennomgang av porteføljen til helsetjenestene, for å vurdere om
567 all behandling i helsetjenestene sikrer en verdighetsnorm i tråd med menneskerettighetene.

568 **Begrunnelse:**

569 En verdig helsetjeneste for alle

570 Slik helsetjenestene er organisert i dag er det pårørende som i stor grad har ansvar for å
571 sørge for at den pleietrengende har toalettartikler og klær. Dette gjelder uavhengig av om
572 personen bor hjemme, på pleiehjem, eller har opphold i spesialisthelsetjenesten. Dette kan
573 føre til at pasienter uten pårørende ikke får tilgang til toalettartikler og klær, noe som kan
574 skape en uverdig helsehjelp for pasienten.

575

576 **F5 - Økning av salærsatsen (rettshjelpsatsen)**

577 **Innstilling: Vedtas, oversendes Stortingsgruppen og VAP**

578 **Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

579 **Forslag:**

580 - Øke rettshjelpsatsen fra 2024-nivået på kr. 1265,- til salærrådets anbefaling på kr 1464,- (i
581 2024-kroner).

582 - Justere rettshjelpsatsen hvert år med en ambisjon om å følge salærrådets anbefalinger.

583 **Begrunnelse:**

584 Den offentlig finansierte rettspleien er rettstatens ryggrad. Forutsetningen for at systemet
585 fungerer, er at finansieringen er tilstrekkelig til at advokater vil prioritere å være forsvarer.
586 Dagens sats er et godt stykke fra det regjeringsoppnevnte salærrådets anbefaling, som i seg
587 selv ikke fullt og helt tar høyde for prisveksten, og er langt lavere enn rettshjelpsatsen hos
588 våre skandinaviske naboer.

589

590 **F6 - Endre dommerfullmektigordningen**

591 **Innstilling: Vedtas, oversendes Stortingsgruppen og VAP**

592 **Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

593 **Forslag:**

594 - Redusere andelen dommere som ansettes som dommerfullmektiger. Innføre en fast
595 funksjonstid/stillingslengde på tre år.

596 - Rekruttere flere embetsdommere for å kompensere for reduksjonen i
597 dommerfullmektiger.

598 - Legge til rette for utredningsstillinger i tingrettene der dette er hensiktsmessig.

599 **Begrunnelse:**

600 Vår rettssikkerhet forutsetter en forsvarlig rekruttering og ansettelse av habile dommere.
601 Dagens ordning, der om lag en tredjedel av dommerne i tingrettene er dommerfullmektiger
602 på kort åremål, og der ansettelsesforholdet delvis hviler på sorenskrivers skjønn, kan gå ut
603 over dommernes uavhengighet. Vi ønsker derfor å endre dommerfullmektigordningen.

604

605

606 **F7 - boligpolitikk**

607 **Innstilling: Ivaretas i nytt forslag R11**

608 **Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

609 **Forslag:**

610 - Øke skatt på sekundærbolig med progressiv økning for hver bolig man eier

611 - Sikre at kommersielle aktører ikke driver Airbnb-utleie i boligområder

612 - Øke bevilgningene til Husbanken. Sikre at flere unge blir prioritert, får startlån og bostøtte

613 - Sette av øremerkede midler til digitalisering av byggesøknader i landets største byer

614 - At Bergen skal bygge flere studentboliger, særlig ved å tilby billige tomter og bygg til

615 SAMMEN

616 **Begrunnelse:**

617 Alle fortjener et hjem

618 Vi vil at flere skal komme seg inn på boligmarkedet.

619

620 **F8 - Et godt kommunalt boligtilbud**

621 **Innstilling: Ivaretas i nytt forslag R11**

622 **Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

623 **Forslag:** - Det skal være et øvre tak på kr 10 000 ved leie av kommunale boliger.

624 - Bergen kommune bygger flere kommunale boliger.

625 - Leien i kommunale boliger ikke øker mer enn generell prisstigning.

626 - Sikre en bostøtte på et nivå som gjør at folk får hverdagen til å gå opp.

627 **Begrunnelse:**

628 Kommunale boliger er et tilbud til mennesker som av ulike grunner har en vanskelig

629 økonomisk og/eller sosial situasjon over kortere eller lengre tid. Felles for kommunale

630 leietakere er lav inntekt. Det er viktig at Bergen kommune har tilstrekkelig antall
631 kommunale boliger, hvilket ikke er tilfellet i dag. I tillegg bør leieprisenivået ikke settes på et
632 uforholdsmessig høyt nivå og ikke overgå generell prisstigning.

633

634

635 **F9 - Minihus – en bærekraftig bolignisje?**

636 **Innstilling: Ivaretas i nytt forslag R11**

637 **Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

638 **Forslag:** - Det bør legges bedre til rette i arealplanlegging i kommuner og fylkeskommuner
639 for bygging av og arrondering/plassering av minihus.

640 - Sette i gang forskningsprosjekt for å kartlegge botilbudets plass i dagens boligmarked.

641 - At Husbanken og Enova bør få bedre rammer for å stimulere og tilrettelegge for denne
642 boformen. I første omgang i form av støtte til pilotprosjekter rundt om i landet.

643 **Begrunnelse:** 1 million av Norges befolkning er enslige. Bare 25 % av unge mellom 18 og 29
644 år har boliglån. Med dyrtid og svært høyt kostnadsnivå sliter mange, og spesielt disse
645 gruppene med å få boliglån. Mellom 125.000 og 150.000 boliger på landsbasis står tomme
646 store deler av året. Likevel sliter distriktene med avfolkning og svak tilflytting der
647 boligmarkedet er det største problemet når distriktene har sysselsetting å tilby. I tillegg til
648 dette har vi en byggebransje som sliter pga. lav byggeaktivitet.

649 Minihus kan være en rimelig og bærekraftig boform både i forhold til arealdisponering,
650 energiløsninger og materialbruk. Økt bygging av minihus vil kunne lette trykket på det
651 ordinære boligmarkedet fordi det representerer en annen og billigere bolignisje med
652 særskilte interessenter som er opptatt lavt av bærekraftige livs- og boformer med lavt
653 arealtrykk, og konkurrerer da trolig i mindre grad med det ordinære boligmarkedet. Minihus
654 kan bidra til økt tilgang til boliger, for en rimelig penge til utsatte grupper.

655 **F10 - En sterk arbeidslinje**

656 **Innstilling: Ivaretas delvis i nytt forslag R5**

657 **Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

658 **Forslag:** - Sikre bedre forutsigbarhet for arbeid, også ved midlertidige ansettelser.

659 - Modernisere arbeidsmiljøloven med digitale formkrav for arbeidsavtaler.

660 - Staten skal utvikle et timeførrings- og lønssystem som skal tilbys gratis til norske
661 virksomheter.

662 - Sette av øremerkede midler for ytterligere digitalisering av Arbeidstilsynet.

663 **Begrunnelse:**

664 Skal vi sikre fremtidens velferd må vi ha en sterk og levedyktig arbeidslinje.

665

666 **F11** - Modernisere trygdesystemet

667 **Innstilling: Ivaretas delvis i nytt forslag R6**

668 **Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

669 **Forslag:** - Styrke NAV med flere saksbehandlere i førstelinjen og klageinstansen.

670 - Styrke NAV kontroll for å bekjempe A-krim og alvorlig trygdesvindel.

671 - Gjennomføre en oppgavegjennomgang av porteføljen til NAV, for å vurdere om det er
672 tilstrekkelig faglig og juridisk kompetanse i alle ledd.

673 - Sette av øremerkede midler for ytterligere digitalisering av NAV.

674 **Begrunnelse:** Dagens ordning for trygdeytelser fungerer ikke godt nok.
675 Saksbehandlingstiden er for lang, trygden gir ikke en tilstrekkelig økonomisk sikring mot
676 fattigdom og det er vanskelig å kombinere arbeid og uføretrygd. Vi ønsker å styrke NAV med
677 flere saksbehandlere for å få ned saksbehandlingstiden og sikre solide fagmiljø.

678

679 **F12** - En skapende og omfordelende skattepolitikk

680 **Innstilling: Ivaretas i nytt forslag R10**

681 **Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

682 **Forslag:** -Gjeninnføre arveavgiften, med et bunnfradrag på 30 millioner

683 -Innføre nasjonal eiendomsskatt med et høyt bunnfradrag, for å kunne redusere
684 inntektsskatt

685 -Øke skattefradraget for fagforeningskontingent ytterligere

686 -Økt skatt på sekundærbolig med progressiv økning ut i fra hvor mange boliger man eier

687 -Redusert skatt på fritidsbolig, men progressivt økt skatt hvis man eier flere fritidsboliger

688 -Øke digitaliseringen av skatteetat

689 **Begrunnelse:**

690 For å oppnå et næringsstimulerende skattesystem som samtidig reduserer økonomiske
691 forskjeller, vil Arbeiderpartiet i Bergen:

692

693 **F13 - Grønn skattepolitikk**

694 **Innstilling: Delvis ivaretatt i nytt forslag R2 og R10**

695 **Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

696 **Forslag:** - Øke fradraget for grønne investeringer hos husstander, offentlige virksomheter,
697 frivillige organisasjoner og bedrifter.

698 - Øke tilskudd til Enova for øremerkede tiltak for energikonvertering.

699 - Legge bedre til rette for grønn energiproduksjon i utbygde industriområder.

700 - Øke fribeløpet på utleie av fritidsbolig.

701 **Begrunnelse:**

702 Skal vi klare det grønne skiftet må vi få til et taktskifte i grønne investeringer, uten å bygge
703 ned for mye av naturen.

704

705 **F14 - En sirkulær økonomi**

706 **Innstilling: Ivaretas i nytt forslag R2**

707 **Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

708 **Forslag:** -Redusere forbrenningsavgiften slik at ikke næringsavfall sendes til utlandet for
709 burning

710 -Stille strengere krav til resirkulering av flere typer personlig avfall i landets kommuner

711 -Stille strengere krav til resirkulering av flere typer industrielt avfall i landets kommuner

712 -Innføre panteordning for elektronisk utstyr av en viss størrelse

713 -Redusere MVA hos skreddere, skomakere, bruktbutikker ol. som forlenger varens levetid

714 **Begrunnelse:**

715 Skal vi klare det grønne skiftet, må vi ta bedre vare på de ressursene vi har.

716

717 **F15 - Fornybar energi**

718 **Innstilling: Oversende det nye styret.**

719 **Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

720 **Forslag:** - Legge til rette for økt industriell symbiose ved bruk av overskuddsenergi og
721 fjernvarme.

722 - Stille strengere krav til utnyttelse av overskuddsenergi og fjernvarme i KPA.

723 - Revidere energimerkeordningen slik at eksisterende fjernvarmenett har høyere
724 vektingsfaktor enn grunnvarme.

725 - Endre TEK-forskriften til at bygg over 1000 kvm skal ha høyere energifleksibilitet enn i dag.

726 **Begrunnelse:**

727 Vi har i dag et presset strømmnett i Vestland. For å møte fremtidens kraftbehov må vi legge
728 bedre til rette for lokal produksjon av fornybar energi og utnytte eksisterende nett og
729 fjernvarmenett bedre enn vi gjør i dag.

730

731 **F16 - Reduksjon av matvarepriser**

732 **Innstilling: Avvises.**

733 **Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

734 **Forslag:** - Legge til rette for etablering av nye matvarekjeder for å øke konkurransen.

735 - Kutte merverdiavgift på frukt og grønnsaker.

736 **Begrunnelse:**

737 Vi må bruke alle nødvendige tiltak for å sørge for at alle i Norge har råd til matvarer. Kraftige
738 økninger i matvareprisene er usosiale og bidrar til å skape mer fattigdom. Mat er en
739 nødvendig vare som ingen kan prioritere vekk, og det er derfor spesielt viktig å få stanset

740 prisveksten. En driver i matvareprisene er marginene hos dagligvarekjedene, og arbeidet
741 med å øke den reelle konkurransen blant dem må prioriteres.

742

743 **F17 - Kontroll av kystleden**

744 **Innstilling: Ivaretas delvis i nytt forslag R9.**

745 **Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

746 **Forslag:** - Opprette to kystregiment i Hæren for områdenekting og kontroll av kystleden,
747 med felles ledelse mellom Hæren og Sjøforsvaret.

748 - Styrke Kystvaktens kapasitet og kapabilitet. Sikre bedre samarbeid med Politiet.

749 - Heimevernets kapasitet og kapabilitet må styrkes. Heimevernet må sikres nok trening, flere
750 våpensystemer og moderne styrkemultiplikatorer.

751 **Begrunnelse:**

752 Norge er kalt opp etter skipsleden. Materiell, forsyninger og alliert støtte må komme
753 sjøveien, kontroll av skipsleden er derfor svært viktig for landets integritet, forsvar og
754 beredskap.

755

756 **F18 - Hybride trusler**

757 **Innstilling: Oversendes det nye styret.**

758 **Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

759 **Forslag:** - Gi tilskudd til rederier som har sikkerhetsklarerte offiserer.

760 - Ta til orde for en «Vær varsom plakat» for norske rederier og forsvarskritisk industri.

761 - Legge til rette for bedre samarbeid mellom Forsvaret, sivil kompetanse og industri.

762 - Gi tilskudd til sivil cyberberedskap. Legge til rette for trening og kunnskapsspredning.

763 **Begrunnelse:**

764 Luftfarten blir GPS- jammet i Nord-Norge, russerne har kuttet internettkabelen til Svalbard
765 og norske bedrifter blir utsatt for infiltrasjon, spionasje og cyberangrep. Vi må styrke
766 integriteten og forsvarsevnen til norske bedrifter og sivilsamfunnet.

767

768 **F19 - Et godt totalforsvar**

769 **Innstilling: Ivaretas i nytt forslag R13**

770 **Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

771 **Forslag:** - Vi må sette av midler til trening, og kapasitet i den sivile spesialisthelsetjenesten til
772 å kunne ta imot militære traumepasienter.

773 - Totalberedskapskommisjonens rapport må leses i sammenheng med langtidsplanen for
774 forsvaret. Bør følges opp med en egen langtidsplan for totalberedskap.

775 **Begrunnelse:**

776 Ved krise og krig må den samfunnskritiske delen av sivilsamfunnet og Forsvaret samvirke. Vi
777 må styrke integriteten og forsvarsevnen til norske bedrifter og sivilsamfunnet.

778

779 **F20 - Anskaffelse av materiell**

780 **Innstilling: Oversendes det nye styret.**

781 **Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

782 **Forslag:** - Legge til rette for økt inntak og økt utdanning i maritim sektor.

783 - Innrette offentlige anbud slik at leveringssikkerhet, sikkerhetsklarert produksjon og
784 vedlikehold, samt samarbeid med nasjonal teknologi og kompetanse er viktige momenter
785 ved valg av leverandør.

786 - Kjøpe inn flere Stridsbåt 90 eller tilsvarende materiell, for rask forflytning av kysttropper.

787 **Begrunnelse:**

788 Hele NATO skal nå bestille nytt utstyr. Vi har den kompetansen som trengs i norsk
789 forsvarsindustri og ved norske verft for å utvikle og produsere alle de skipstypene vi trenger
790 (med unntak av ubåter, som allerede er bestilt fra Tyskland). Ved å bygge de nye skipene til
791 Sjøforsvaret i Norge sikrer vi at Norge blir prioritert, samtidig som vi legger til rette for
792 utvikling av forsvarskritisk teknologi og kompetanse.

793

794 **F21 - Personell**

795 **Innstilling: Delvis ivaretatt i nytt forslag R9**

796 **Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

797 **Forslag:** - Omorganisere Forsvaret slik at de med operativt ansvar blir eier av det materiellet
798 de bruker, og kan gjennomføre ansettelser når det trengs.

799 - Sikre at alle forsvarsgrener er godt representert i avgjørelsesforaene i Forsvaret.

800 - Sikre at de militære skolene øker inntaket vesentlig, helst dobling av inntaket, allerede i
801 2025.

802 - Opprette en lønnet reserve for alle våpengrenene, legge til rette for studenter.

803 **Begrunnelse:**

804 Forsvaret trenger mer personell, og det haster. Dette er nødvendig for å sikre økt kapasitet
805 og utholdenhet. Vi må legge til rette for at Forsvaret blir en attraktiv arbeidsgiver, med gode
806 vilkår og en spennende karriere. Grunnbjelken må være en allmenn verneplikt, men legge til
807 rette for at kompetansen fra førstegangstjenesten fortsetter på sjø- og krigsskolen eller at
808 soldatene har en bistilling i en lønnet reserve. Reservistene kan for eksempel ansettes i en
809 20 % stilling hvor de får tilsvarende i lønn. Reservistordningen bør tilrettelegge for at
810 studenter kan stå i stillingen som en bistilling i tillegg til studier. Det bør stilles krav til
811 koordinering mellom Forsvarets øvelser og høyere utdannings eksamener. Øving kan for
812 eksempel skje på ettermiddager, i helg og i fellesferien.

813

814 **F22 - Sikre totalberedskapen**

815 **Innstilling: Ivaretas i nytt forslag R13**

816 **Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

817 **Forslag:** -Kjøre inn mer luftvern enn det som fremgår av langtidsplanen, slik at vi kan
818 beskytte sivilbefolkningen, og forsvare forsvarskritisk infrastruktur, industri, og byer som f.
819 eks Bergen

820 -Det må utarbeides en totalberedskapskampanje som opplyser befolkningen

821 -Investere i og ruste opp tilfluktsrom. Utrede alternativer til tradisjonelle tilfluktsrom

822 -Opprette flere beredskapslagre og generatorer for alternativ produksjon av energi

823 **Begrunnelse:**

824 Vi må ha mer luftvern, erfaringen fra Ukraina viser at noen raketter og bomber alltid
825 kommer gjennom. Arbeiderpartiet i Bergen ønsker å gjøre mer for å beskytte
826 sivilbefolkningen. Sivilbefolkningen må ha tilgang til tilfluktsrom og få en innføring i sivil
827 beredskap. Som en del av totalberedskapen må vi investere i og ruste opp tilfluktsrom, og
828 kommunene må få klare krav fra staten om hvilke krav som stilles. Det bør også utredes
829 hvilke alternativer til tradisjonelle tilfluktsrom som finnes i dag, herunder mulig sambruk
830 med andre funksjoner som parkeringsanlegg, fjellhaller, tunneler etc.

831

832 **F23** - Sikre nasjonal innovasjon – Samarbeid mellom forskning, næring, forvaltning og
833 myndighet

834 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP**

835 **Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

836 **Forslag:** - Modernisere norsk verne- og rettighetsbærende lovgivning, med digitale
837 formkrav.

838 - Oppdatere lovverket slik at det legger til rette for økt digital inkludering og åpen kode-
839 deling.

840 - Utvikle modeller til forvaltningen for å forstå effektene av digitalisering.

841 - Utvikle verktøy som sikrer bedre samhandling mellom kommuner, statlige og private
842 aktører.

843 - Sikre mer og bedre etter- og videreutdanning av digital kompetanse.

844 **Begrunnelse:**

845 Samlet sett kan vi skape 5600 milliarder frem mot 2040 gjennom effektivisering av
846 forvaltningen og utvikling av ny teknologi, løsninger og produkter. Norge er i dag
847 verdensledende innenfor bruk av KI i noen bransjer, som f. eks havbruksnæringen. Skal vi
848 fortsette å være verdensledende og sikre konkurransefortrinn må vi legge til rette for økt
849 innovasjon. Økt samarbeid mellom forskning, næring, forvaltning og myndighet vil være til
850 interesse for alle, og vil kunne legge til rette for synergi og økt innovasjon.

851

852 **F24** - Svindel – Phishing og scam

853 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP.**

854 **Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

855 **Forslag:** - Øke det digitale kompetansenivået i samfunnet – slik at flere klarer å identifisere
856 svindelforsøk.

857 - Støtte utvikling av verktøy som gjør det enklere å oppdage svindel og stoppe misbruk av
858 data.

859 **Begrunnelse:**

860 Det er sannsynlig at svindelforsøk med bruk av KI vil øke i årene fremover, samtidig som det
861 blir vanskeligere å identifisere at man er under et svindelangrep

862

863 **F25 - Øke bunnfradraget i formueskatten**

864 **Innstilling: Ivaretas i nytt forslag R10**

865 **Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

866 **Forslag:** - Øke bunnfradraget i formueskatten.

867 **Begrunnelse:**

868 Formueskatten er en omfordelende skatt som bidrar til økonomisk omfordeling i landet.

869 Faktum er at mesteparten av formueskatten betales av landets aller rikeste, personer med
870 aksjeformuer i milliardklassen. Arbeiderpartiet ønsker å skjerme pensjonister med
871 nedbetalte hus, eiere av små bedrifter og oppstartsselskaper ved å øke bunnfradraget
872 istedenfor å fjerne hele formueskatten.

873

874 **F26 - Bygg fergefri E39: Os-Stord**

875 **Innstilling: Dissens.**

876 **Flertallet ønsker å avvise forslaget:** Linn Kristin Engø, June Gruer, Torleif Aarre, Elena
877 Danyliuk, Kari Grønnestad, Rasmus Rasmussen, Terje Trengereid, Hilde Kalleklev, Øyvind
878 Eliassen og Alexandra S. Sørensen.

879 **Mindretallet ønsker å vedta forslaget:** Richard Storevik, Helena Haldorsen og Terje
880 Trengereid.

881 **Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

882 **Forslag:** - Bygge ferjefri E39, Os - Stord.

883 **Begrunnelse:**

884

885 Strekningen Bergen-Stavanger er det tettest befolkede området på E39 Kyststamveien. Med
886 Hordfast til en trafikk sikker 4-feltsmotorvei og bro, erstattes 5 ferjeforbindelser. Det vil
887 knytte Vestlandet tettere sammen, skape større bo- og arbeidsområder og gi
888 konkurransemessige forutsetninger for næringslivet. Reisetiden vil bli dramatisk redusert og
889 veien vil være døgnåpen.

890

891

892 **F28 - Utsatt skolestart**

893 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen**

894 **Forslagsstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag**

895 **Forslag:** Arbeiderpartiet i Bergen støtter at man utreder å korte ned grunnskolen med ett år,
896 tilbake til niårig grunnskole. I motsetning til de signaler som er gitt om å gjøre dette
897 gjennom å kutte sisteåret i grunnskoleutdanningen, mener vi at utsatt skolestart er en bedre
898 løsning. Vi mener derfor at man må utrede en ordning med niårig grunnskole og skolestart
899 for 7-åringer.

900 **Begrunnelse:**

901 Både evalueringer om seksårsreformen og tilbakemelding fra skolene peker i retning av at
902 det forespeilte lekåret som førsteklassene skulle få ved mange skoler ikke har blitt en
903 realitet. Dette skyldes både fysisk og pedagogisk organisering i skolene. I forhold til
904 seksåringenes naturlige lekbaserte utvikling bør det derfor utredes om ikke det vil være en
905 bedre løsning å utsette skolestart til syv år og heller la barn få et ekstra år i barnehagen, som
906 både fysisk og pedagogisk er bedre i stand til å ivareta barnas primære behov og utvikling.
907 Forskingen som ble igangsatt før innføringen, men reformen ikke ventet på, konkluderte
908 med at dersom man ønsket mer lek for 6-åringene, så var barnehage riktig, om man ønsket
909 skole, så burde man innføre skole fra høsten det året de fylte 6 år. Den mellomløsningen
910 som ble vedtatt ble beskrevet som en utopi, og erfaringene fra 1997 viser at dette var riktig
911 konklusjon.

912

913 **F29**

914 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP**

915 **Forslagsstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag**

916 **Forslag:** AiB anerkjenner de enorme verdiene og potensialet til å løse samfunnsutfordringer
917 som er i Norges store dataressurser. KI og andre moderne analysemetoder åpner både
918 kjente og ukjente potensial, men tilgjengelig og sikker bruk (personvern og nasjonale
919 interesser) krever en offensiv datapolitikk, underlagt nasjonal kontroll der merverdien
920 kommer fellesskapet til gode.

921 **Begrunnelse:**

922 Bedre data, bedre tilgang til data og bedre datadeling er den enkeltfaktoren som kan ha
923 størst betydning for at forskning skal kunne bidra til å løse samfunnets og næringslivets
924 utfordringer. Riksrevisjonen viser til mangelfull infrastruktur og bedre tilgang på data av god
925 kvalitet er viktige forutsetninger for å ta i bruk kunstig intelligens i større skala. Norges
926 totalberedskap og samlede sivile og militære motstandskraft vil være avhengig av samarbeid
927 og datadeling mellom offentlige myndigheter, militære og sivile aktører, næringsliv og
928 lokalsamfunn.

929 Målet må være at data blir et fellesgode som er underlagt demokratisk nasjonal kontroll og
930 gir like vilkår for konkurranse – og samtidig større muligheter for forskning, innovasjon og
931 verdiskaping. En god forvaltning og deling av data bør ha som mål at økonomiske gevinster
932 tilbakeføres til fellesskapet der data produseres.

933 Det å tilgjengeliggjøre og sikre data er en kostnad, men kostnaden ved ikke å gjøre det er
934 større. Insentiver som motiverer bedrifter, det offentlige og andre dataforvaltere til deling
935 må vurderes. Datadeling og sikring må lønne seg.

936

937

938 **F30**

939 **Innstilling: Ivaretas i nytt forslag R12**

940 **Forslagsstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag**

941 **Forslag:** Regjeringen ønsker satsning på utvinning av havbunnsmineraler av gode grunner,
942 både for å sikre et grønt skifte i energibruk, og et geopolitisk behov for å sikre viktige
943 mineraler for Norge og allierte nasjoner. Dessverre gjør dette at det lett blir tatt farlige
944 snarveier. Omfattende usikkerheter knyttet til miljøvirkninger knyttet til områdene og
945 teknologi må først kartlegges av offentlig finansierte forskningsinstitusjoner.

946 **Begrunnelse:**

947 Teknologiene, som det er flere av, er nærmest uprøvde, og miljøvirkningene, som vil være
948 avhengig av hva slags teknologi som velges, er stort sett ukjente. Omfattende kartlegging av
949 teknologi og miljøvirkninger er derfor nødvendig før utvinning i større skala kan starte.
950 Områdene som er valgt ut for marin gruvedrift er på dypt vann i Nord-Atlanteren, og har
951 egne utfordringer, blant annet med redusert dannelse av dypvann de senere årene, og
952 mulig oksygensvikt. Selv om de viktigste fiskeressursene står andre steder i vannsøylen, er
953 det ukjent hva slags virkninger større inngrep i dyphavet kan ha for disse bestandene.

954 Vi er ikke kategoriske motstandere av utvinning av havbruksmineraler. Enhver gruvedrift har
955 miljøvirkninger, men gir også materialer som er nødvendige for å erstatte for eksempel
956 fossil energibruk. Også gruvedrift på land har omfattende miljøvirkninger.

957 Det vil være uheldig å overlate kartlegging av miljøvirkninger til private industriforetak med
958 økonomisk interesse av selve utvinningen. På samme måte som for akvakultur og havvind
959 bør derfor offentlig finansierte forskningsinstitusjoner få et hovedansvar for å foreta slik
960 kartlegging.

961

962 **F31 - Tredje juridiske kjønn**

963 **Innstilling: Ivaretas i nytt forslag R1.**

964 **Forslagsstiller: Bergen AUF**

965 **Forslag:**

- 966 • Innføre ett tredje juridisk kjønn
967 • Innføre en midlertidig nasjonal juridisk annerkjennelse av den tredje kjønnsformen «X»
968 eller 'annet' frem til det internasjonale systemet er kommet på plass, og det kjønnsbinære
969 systemet for fødselsnummer er blitt tilpasset det tredje kjønnnet.

970 **Begrunnelse:**

971 Innføring av et tredje midlertidig tredje juridisk kjønn, mot innføringen av en permanent
972 løsning.

973 Norge kan ikke kalle seg ett fritt land før folk kan få velge å identifisere seg slik de vil.
974 Personer som identifiserer seg som ikke-binære eller som er interkjønn i Norge har i
975 dag ingen juridisk annerkjennelse. I tillegg er ikke-binære og interkjønn-personer klart
976 bevist mer utsatt for mobbing, trakassering, selvmordstanker og lignende. I 2016 vedtok
977 Stortinget en lov som tillot personer å endre sitt juridiske kjønn uten krav om medisinske

978 inngrep, og debatten rundt ett tredje kjønn begynte for alvor i 2015, likevel er det fortsatt
979 ikke kommet noen offisiell annerkjennelse av et tredje kjønn.
980 Interkjønn-personer er personer som er biologisk født utenfor den binære normen
981 Ikke-binære er personer som identifiserer seg som noe annet enn den binære normen.
982

983 **F32 - Fjerne merverdiavgiften på bruksalg**

984 **Innstilling: Ivaretas i nytt forslag R2**

985 **Forslagsstiller: Bergen AUF**

986 **Forslag:**

987 • Fjerne merverdiavgiften på salg av brukte varer.

988 **Begrunnelse:**

989 Dagens system hvor selgere må betale merverdiavgift på brukte klær – klær som det
990 allerede er blitt betalt merverdiavgift på – er urettferdig. For å nå klimamålene er det helt
991 nødvendig at det blir billigere å velge miljøvennlig – å velge gjenbruk. Vi trenger en
992 sirkulærøkonomi, ikke en bruk- og kast-økonomi. I dag blir 97% av klærne gitt til gjenbruk i
993 Norge, sendt ut av Norge. Derfor må denne ekstra avgiften fjernest med en gang, og
994 gjenbruk må oppfordres sterkere til.
995 Arbeiderpartiet sin politikk prioriterer økologi over økonomi – Det må gjenspeiles i vår
996 politikk.

997

998 **F33 - Forbud mot import av varer med PFAS**

999 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen**

1000 **Forslagsstiller: Bergen AUF**

1001 **Forslag:**

1002 • Innføre et forbud mot import av varer av typen klesplagg og lignende som inneholder
1003 polyfluoroalkyle substanser (PFAS).

1004 **Begrunnelse:**

1005 Regulering av varer som kommer inn til Norge er nødvendig. Kun dette kan få en slutt på
1006 overforbruket av klær som blir solgt hovedsakelig fra nettbutikker som Temu. Arbeiderne
1007 som produserer for Temu jobber under tvilsomme arbeidsforhold. Klærne de produserer

1008 også tvilsomme. Mange inneholder såkalte polyfluoroalkyle substanser (PFAS). Dette er
1009 substanser som virker hormonforstyrrende og kan skape Ett forbud mot PFAS vil i tillegg i
1010 realiteten kraftig redusere import av varer produsert under tvilsomme arbeidsforhold.
1011 AUF må gjøre det vanskeligere for nettbutikkene å skape monopol på markeder og å slippe å
1012 tenke på klimaet.

1013 **F34 - Utdanning for fremtiden**

1014 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen**

1015 **Forslagsstiller: Bergen AUF**

1016 **Forslag:** Utdanning for fremtiden. AiB vil derfor -Arbeide for at minst 15% av norsk bistand
1017 skal gå til utdanningsformål innen 2030 og prioritere støtte til grunnutdanning i
1018 lavinntektsland, med særlig fokus på jenter og marginaliserte grupper.

1019 -Øke samarbeidet med internasjonale organisasjoner som UNESCO og UNICEF for å fremme
1020 utdanningsprosjekter og støtte initiativer som fremmer digital læring og tilgang til teknologi
1021 i utviklingsland.

1022 -Arbeide for å eliminere kjønnsforskjeller i utdanning ved å støtte programmer som sikrer at
1023 jenter har like muligheter til å fullføre skolegangen.

1024 -Fremme utdanning som inkluderer bærekraftig utvikling og miljøbevissthet.

1025 **Begrunnelse:** Utdanning er en grunnleggende menneskerettighet og en nøkkel til å
1026 bekjempe fattigdom, fremme likestilling og sikre bærekraftig utvikling. Global solidaritet og
1027 fred er grunnmuren til vår ideologi. Tilgang til kvalitetsutdanning er avgjørende for å styrke
1028 individers muligheter og for å bygge stabile, likestilte og fredelige samfunn. I en globalisert
1029 verden er det viktigere enn noen gang at vi tar ansvar for å bidra til utdanning på tvers av
1030 landegrenser. Derfor ønsker vi at Norge forplikter seg til å øke investeringene i global
1031 utdanning som en del av vår internasjonale utviklingspolitikk.

1032

1033

1034 **F35- Solcellepanel på alle offentlige bygg**

1035 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen**

1036 **Forslagsstiller: Bergen AUF**

1037 **Forslag:**

- 1038 1. At alle nye offentlige byggeprosjekter skal designes med integrerte løsninger for
1039 solcellepaneler eller annen egnet strømproduserende teknologi fra starten av
1040 planleggingsfasen.
- 1041 2. At det opprettes en offentlig finansieringsordning for å støtte implementeringen av disse
1042 teknologiene.
- 1043 3. Alle installasjoner skal møte nasjonale og internasjonale standarder for sikkerhet og
1044 effektivitet.
- 1045 4. At det skal investeres i utdanning og opplæring av arbeidskraften.
- 1046 5. At det skal igangsettes informasjonskampanjer for å øke bevisstheten om fordelene med
1047 fornybar energi og involvere lokalsamfunnet i overgangen til en mer bærekraftig fremtid.
- 1048 6. Unnlåte enkelte bygg fra solcellepaneler, ettersom byggene kan være verneverdige eller
1049 bli ødelagt av solcellepaneler.

1050 **Begrunnelse:**

1051 I lys av de økende utfordringene knyttet til klimaendringer og behovet for å fremme
1052 bærekraftig utvikling, er det av ytterste viktighet å ta i bruk ren og fornybar energi i alle
1053 sektorer av samfunnet. Offentlige bygg står som nøkkelaktører i denne transformasjonen.
1054 Ved å utruste disse byggene med solcellepaneler eller annen strømproduserende teknologi,
1055 kan man redusere karbonavtrykket, øke energisikkerheten, og fremme teknologisk
1056 innovasjon.

1057

1058 **F36 - Fremtidens Havbruk**

1059 **Innstilling: Ivaretas i nytt forslag R8**

1060 **Forslagsstiller: Bergenhus Arbeiderpartilag**

1061 **Forslag:** - Gi insentiver for overgang til lukkede anlegg, for eksempel gjennom lettelser i
1062 skatter og avgifter for de som tar bærekraftige grep.

1063 - Gi tillatelser til fullskala testing av gryteklare, lukkede og bærekraftige anlegg.

1064 **Begrunnelse:**

1065 Arbeiderpartiet er tilhenger av at det skal produseres bærekraftig sjømat. Vi ønsker at det
1066 skal kunne komme vekst i havbruksnæringen, men ser at utfordringene næringens
1067 fotavtrykk har på miljøet er uheldig for fjordene og villfisken. Samtidig som disse
1068 utfordringene hindrer næringens ønske om vekst.

1069

1070 Teknologit utviklingen trenger intensiver for å skyte fart, samtidig som vi må gi gode og
1071 forutsigbare muligheter for aktører som prøver ut ny teknologi. Den nye teknologien er
1072 fremtiden, da må vi gi gode forutsetninger for at den nye teknologien kan skapes.

1073

1074 **F37 - Årstad Gård, en del av Årstad bydel**

1075 **Innstilling: Vedtas, oversendes bystyregruppen**

1076 **Forslagsstiller: Årstad Arbeiderpartilag**

1077 **Forslag:** Arbeiderpartiet i Bergen arbeider for grensejustering mellom Bergenhus og Årstad
1078 Bydel blir gjennomført slik at Årstad Gård mv blir del av Årstad Bydel.

1079 **Begrunnelse:** Benevnelsen Årstad Bydel blir direkte feil at gamle Årstad Gård – Årstadvollen
1080 mv. er lagt til Bergenhus Bydel . Det vil være naturlig at man justerer bydelsgrensen slik at
1081 gamle Årstad gård og dermed Haukeland Gård som ligger mellom ligger mellom Årstad og
1082 Kronstad innlemmes som del av Årstad Bydel.

1083

1084 **F38 - Flere snarveier til Løgstien**

1085 **Innstilling: Vedtas, oversendes bystyregruppen**

1086 **Forslagsstiller: Årstad Arbeiderpartilag**

1087 **Forslag:** Arbeiderpartiet i Bergen skal jobbe for at det kommer flere muligheter til å ta seg
1088 opp på stien i form av tilrettelagte snarveier.

1089 **Begrunnelse:** Hele Løgstien hadde offisiell åpning av traseen vinteren 2024. Arbeiderpartiet
1090 i Bergen var sterkt delaktig til at trassen fikk den fulle størrelsen sin i årene da AP styrte
1091 Bergen fra 2015-2023. Stien gir anledning til at folk kan drive med lavterskel
1092 mosjonsaktivitet som igjen bidrar til bedre folkehelse. Likevel er det slik at det få muligheter
1093 for å komme seg opp på stien og særlig mellom strekket fra løgstakkeveien til Langeskogen er
1094 det bare 1 mulighet for å komme seg opp på stien og det er fra Kristian Bings vei.

1095

1096 **F39 - Folkescene ved Slettebakken skole**

1097 **Innstilling: Vedtas, oversendes bystyregruppen.**

1098 **Forslagsstiller: Årstad Arbeiderpartilag**

- 1099 **Forslag:** Ved oppussing av Slettebakken skole vil Arbeiderpartiet jobbe for at det kommer
1100 egnede kultursaler på eller i nærheten av Slettebakken skole og at det jobbes for en
1101 folkescene hvor større bydelsarrangementer kan avholdes.
- 1102 **Begrunnelse:** Slettebakken har få muligheter for å drive med kulturaktivitet. Det har vært
1103 innbyggerforslag om at bunnpris bygget kunne få muligheten til å bli et bibliotek, men ble
1104 nedstemt i bystyremøte i 2024. Behovet er der fortsatt og Slettebakken skole skal etter
1105 skolebruksplanen pusses opp de neste årene.
- 1106
- 1107 **F40 - Helhetlig styring av jernbanen**
- 1108 **Innstilling: Avvises til fordel for F62.**
- 1109 **Forslagsstiller: Årstad Arbeiderpartilag**
- 1110 **Forslag:** Arbeiderpartiet vil fortsette arbeidet med å etablere en tydelig statlig og helhetlig
1111 styring av norsk jernbane.
- 1112 **Begrunnelse:** I juleferien 2024 var vi alle vitne til at togene i Norge stod stille og ingen eller
1113 få kunne hjelpe. Flere måtte ta taxi, buss eller andre fremkomstmidler for å komme dit de
1114 skulle. Det har vært nok tragiske tilfeller der alle togselskapene står og peker på hverandre
1115 og legger skyld på andre. Staten og Vy burde ta eierskapet tilbake og gjøre dette til en statlig
1116 ordning igjen.
- 1117
- 1118 **F41**
- 1119 **Innstilling: Vedtas, oversendes Stortingsgruppen.**
- 1120 **Forslagsstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag**
- 1121 **Forslag:** Havforskningsinstituttet må styrkes. Som statens viktigste verktøy for å sikre
1122 ansvarlig forvaltning av ressursene til havs, ressurser som 70% av våre eksportinntekter er
1123 basert på, så trenger HI stabile og tilstrekkelige ressurser og infrastruktur. Både i form av
1124 personal, båter og bygg. Derfor må regjeringen øke innsatsen på havforskning og HI.
- 1125 **Begrunnelse:** Regjeringen mottok «Strategisk gjennomgang av Havforskningsinstituttet»
1126 fra konsultantselskapet Deloitte AS den 20 august 2024.
1127 [https://www.regjeringen.no/contentassets/f58445c35c584c208cba8fbe1150838e/strategis-](https://www.regjeringen.no/contentassets/f58445c35c584c208cba8fbe1150838e/strategis-kgjennomgang-av-havforskningsinstituttet.pdf)
1128 [kgjennomgang-av-havforskningsinstituttet.pdf](https://www.regjeringen.no/contentassets/f58445c35c584c208cba8fbe1150838e/strategis-kgjennomgang-av-havforskningsinstituttet.pdf) Rapporten anbefalte at regjeringen først
1129 måtte bestemme det fremtidige mandatet til Havforskningsinstituttet før det ble

1130 gjennomført eventuelle nedskjæringer. Allikevel er HI nå pålagt å kutte ca 80 stillinger over
1131 de neste 3 årene.

1132 Havnæringene har vært og kommer til å være blant våre viktigste næringer. Det er derfor
1133 uforståelig at Ap/Sp regjeringen velger å kutte i havforskningsmidler og krever at nybygget
1134 skal nedskaleres.

1135

1136 **F42**

1137 **Innstilling: Oversendes bystyregruppen.**

1138 **Forslagsstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag**

1139 **Forslag:** Bergen kommune må kjenne sin besøkelsestid og avklare tomteprisen for HI slik at
1140 byggeprosessen ikke stopper opp. Dette er viktig for å beholde og styrke det viktige
1141 forskningsmiljøet i Bergen.

1142 **Begrunnelse:** Kommunen har i lengre tid trenert tomtevalg og nå krever Meyer byrådet en
1143 svært høy pris for tomten. Det var Erna regjeringen som i sin tid bestemte rammen for
1144 bygget, og jo mer som går til tomt desto mindre til nybygget. Andre byer står i kø for å
1145 overta Havforskningsinstituttet. Avdelingen i Tromsø har blitt styrket de siste årene og
1146 mange krefter ønsker også Fiskeridirektoratet lokalisert i Nord-Norge.

1147

1148 **F43**

1149 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.**

1150 **Forslagsstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag**

1151 **Forslag:** Arbeiderpartiet ønsker å styrke forskningen og den akademiske friheten til de
1152 veletablerte universitetene som har stor faglig bredde fordelt på mange fakultet. Dette er
1153 viktig for å sikre kvalitet og intellektuell beredskap for hele samfunnet, for små, spredte
1154 miljøer kan ikke skape den vitenskapelige dialogen på tvers av fag som er nødvendig.

1155 **Begrunnelse:** Forskning og vitenskap må ligge til grunn når man tar politiske beslutninger,
1156 men politiske styring må ikke hindre ny eller utviklingen av eksisterende kunnskap. Den
1157 akademiske friheten svekkes også her i Norge ved at ressurser styres for å oppnå politiske
1158 mål. Det er lett å gripe til forsknings og utdanning som et politisk verktøy, det er lett å skape
1159 aksept for nødvendigheten av å vite hva ressursene går til, men om samfunnet ikke sikrer
1160 store og brede universiteter som er i stand til å ivareta også små, og tilsynelatende uviktige
1161 fag, så vil ikke forskning og utdanning fungere som det politiske verktøyet som det blir

- 1162 påstått at det er. For å sikre vitenskap kvalitet og akademisk frihet må de store
1163 breddeuniversitetene sikres frie midler uten politisk styring utover at det skal gå til å sikre
1164 bredde og kvalitet.
- 1165 **F45**
- 1166 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.**
- 1167 **Forslagsstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag**
- 1168 **Forslag:** De akademiske kontrollmekanismene i form av muntlige eksamener, eksterne
1169 sensorer, offentlige disputaser og åpen debatt på tverrs av fagmiljøer må ikke bli ofret for å
1170 spare penger. Tillit til institusjonene, gradene, kandidatene og forskningen hviler på at der
1171 er reell og åpen kvalitetssikring helt ned på nivå med enkeltksamener. Dette er også med
1172 på å sikre kandidatenes rettssikkerhet.
- 1173 **Begrunnelse:** For å spare ressurser har flere institusjoner valgt å gjennomføre sensur og
1174 andre kvalitetssikrende akademiske institusjoner som prøveforelesninger og disputaser på
1175 billigst mulig måte. Dette gjør at der ikke er tilstrekkelig kontroll med kvalitet og mulighet
1176 for juks, ved for eksempel på KI. Det åpner også muligheter for nepotisme og lite faglig
1177 kontroll med fagmiljøer. Derfor må der stilles krav til at slike kvalitetskontroller ikke blir
1178 salderingsposter.
- 1179 **F46**
- 1180 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.**
- 1181 **Forslagsstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag**
- 1182 **Forslag:** Skattefunnsordningen må strammes inn og krav til forskning, og krav om
1183 involvering av forskningsinstitusjoner må stilles.
- 1184 **Begrunnelse:** Dagens system åpner for ukritisk overføring av verdier fra det offentlige til
1185 private bedrifter. Resurser som skulle gått til forskning blir brukt til interne
1186 utviklingsprosjekter i bedriftene, og i noen grad til ting som hverken kan regnes som
1187 forskning eller utvikling.
- 1188 **F47**
- 1189 **Innstilling: Ivaretas i nytt forslag R9 og R13.**
- 1190 **Forslagsstiller: Bergen Arbeidersamfund**
- 1191 **Forslag:** Styrke Forsvaret i tråd med Langtidsplanen for Forsvaret

1192 Utvikle konkrete tiltak for å hindre og reagere på bruken av hybride verkemiddel mot Noreg
1193 inkludert sabotasje og cybersabotasje.

1194 Styrke arbeidet med å støtte opp ein regelstyrt internasjonal orden, for eksempel ICJ/ICC,
1195 også gjennom å reagere sterkt mot dei som bryt denne

1196 Utarbeide ein handelspolitikk som gjer Noreg mindre sårbar for internasjonalt politisk press.

1197 **Begrunnelse:** Noreg har som småstat sterke interesser i at det internasjonale systemet er
1198 regelstyrt. I dag ser vi ei utvikling der vår nabo Russland hevdar sin rett til å avgjere med
1199 makt kva land som skal eksistere og kva grenser som skal gjelde. Der er ein grenselaus
1200 allianse mellom Russland og Kina med uttalt mål om å lage ein ny verdsorden. Dei
1201 demokratiske landa må difor støtte kvarandre for at det framover ikkje berre skal bli den
1202 sterkaste sin rett som gjeld. Men også mellom dei demokratiske landa er det usikkerheit. I
1203 Europa kan ein nemne fleire land der ulike valresultat kan gjere dei mindre einige med
1204 viktige norske interesser. Det same gjeld vår viktigaste allierte USA. Brexit viste og fram
1205 krefter i Storbritannia som ønsker ei anna retning enn Europeisk samarbeid. Noreg må
1206 styrke eigen evne til å ivareta sine egne interesser og tryggleik i denne nye situasjonen.

1207

1208 **F48**

1209 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.**

1210 **Forslagsstiller: Bergen Arbeidersamfund**

1211 **Forslag:** Bergen arbeidersamfund ber regjeringa sørge for at Noreg intensiverer både
1212 våpenhjelp og humanitær støtte til Ukraina slik at dei kan gjere slutt på all Russisk
1213 okkupasjon. Noreg må sørge for effektive sanksjonar mot Russland og Belarus. Noreg må
1214 vere ein pådrivar for at resten av NATO aukar sin støtte saman med Noreg.

1215 **Begrunnelse:** Regjeringa sitt nivå på støtte til Ukraina det siste året har ikkje vore
1216 tilstrekkeleg. Den folkerettsstridige og brutale russiske krigføringa og okkupasjonen av
1217 Ukraina fører til stadig meir liding. Ein slutt på kamphandlingane utan russisk nederlag vil
1218 ikkje medføre fred. Åra 1940-1945 lærte Noreg at okkupasjon ikkje er fred. I Ukraina er det
1219 demokratiet som står imot det totalitære. Vinner Russland vil vi truleg sjå enno meir liding i
1220 Europa. Ukraina må altså setjast i stand til å vinne krigen og Russland må tape. Sterkast
1221 mogleg våpenhjelp er dessverre det viktigaste verkemiddelet.

1222

1223 **F49**

- 1224 **Innstilling: Avvises.**
- 1225 **Forslagsstiller: Bergen Arbeidersamfund**
- 1226 **Forslag:** Regjeringa bør gjere det lettare å fatte vedtak om utvisning av utanlandske
1227 statsborgarar utan legitim tilknytning til Noreg som er involvert i eller mistenkt for alvorleg
1228 kriminalitet.
- 1229 **Begrunnelse:** Det er ein aukande trend at utanlandske kriminelle nettverk utvidar sin
1230 aktivitet til Noreg. Fleire av aktørane utnyttar personar under kriminell lågalder busett i
1231 Noreg til å gjennomføre kriminalitet. Tilgang til Noreg er ikkje ein uinskrenka rett og
1232 utvisning bør kunne nyttast som eit aktivt verkemiddel for å hindre alvorleg kriminalitet.
- 1233 **F50**
- 1234 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP, bystyregruppen, fylkestingsgruppen og**
1235 **Stortingsgruppen.**
- 1236 **Forslagsstiller: Bergen Arbeidersamfund**
- 1237 **Forslag:** Det bør innførast krav til uhilda og kvalitetssikra undersøkingar av naturverdiar før
1238 oppstart av reguleringsplanar eller tiltak som potensielt kan bygge ned natur.
- 1239 **Begrunnelse:** NRK har ved fleire høver dokumentert at konsulentselskap, utbyggarar og
1240 kommuner har for dårleg kunnskap om naturtap før utbyggingar blir vedtatt. Viktig natur
1241 kan derfor gå tapt. Demokratiske organ må sikrast eit korrekt kunnskapsgrunnlag før vedtak.
- 1242
- 1243 **F51**
- 1244 **Innstilling: Avvises, vedtatt politikk.**
- 1245 **Forslagsstiller: Laksevåg Arbeidersamfund**
- 1246 **Forslag:** Laksevåg Arbeidersamfund mener det må bygges ut mer gratis innfartsparkering
1247 langs kollektivknutepunktene i Bergen.
- 1248 **Begrunnelse:** Bergen mangler tilstrekkelig innfartsparkering ved kollektivknutepunktene.
- 1249 Mangelen skaper frustrasjon blant dem som er avhengig av bil de første etappene, og
1250 hindrer dermed muligheten til å bruke kollektivtransport. I statlig planretningslinjer for
1251 samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging står det klart at det bør legges til rette for
1252 innfartsparkering langs hovedlinjene for kollektivtrafikken. Å bygge nok gratis
1253 innfartsparkering er et viktig kollektivtiltak.

1254 **F52 - Ubåt-museum i Bergen**

1255 **Innstilling: Oversendes bystyregruppen.**

1256 **Forslagsstiller: Laksevåg Arbeidersamfund**

1257 **Forslag:** Ubåt museum i Bergen. Arbeiderpartiet i Bergen skal jobbe for at det etableres et
1258 ubåtmuseum i ubåt-bunkeren "Bruno" på Laksevåg, når Forsvaret flytter vekk fra området.

1259 **Begrunnelse:** På Laksevåg ligger ubåt-bunkeren "Bruno". Bygget som base for tyske ubåter
1260 under andre verdenskrig. Dette krigshistoriske minnesmerke er i dag i Forsvarets eie, og
1261 fortsatt i bruk.

1262 I forbindelse med anskaffelse av nye ubåter har Forsvaret varslet at de vil flytte ubåt
1263 virksomheten på Laksevåg til Haakonvern. Dette vil antakelig skje på starten av 2030- tallet.

1264 Bergen bør da benytte anledningen til å etablere et ubåt museum i ubåtbunkeren "Bruno".
1265 Dette kan bli en nasjonal og internasjonal turistattraksjon.

1266

1267 **F53**

1268 **Innstilling: Ivaretas i nytt forslag R7**

1269 **Forslagsstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag**

1270 **Forslag:** AiB vil arbeide for en raskest mulig restaurering av De kulturhistoriske samlinger
1271 ved U.museet i Bergen, som har holdt stengt siden 13. mai 2022. Gjenåpning av museet bør
1272 være til det store Nasjonaljubileet i 2030. AiB ønsker et ekstraordinært finansiert prosjekt, i
1273 samarbeid mellom departementene, ettersom dette bør være et felles løft både for
1274 forskning og formidling av de rikholdige samlingene til hele befolkningen.

1275 **Begrunnelse:** Universitetsmuseet i Bergen feirer 200-årsjubileum i 2025. Bergens Museum
1276 var forløperen til Universitetet i Bergen, som ble grunnlagt i 1948. Den snart 100-år gamle
1277 bygningen til De kulturhistoriske samlinger trenger total renovering. Bygningen tilfredsstill
1278 ikke dagens klimatiske eller branntekniske krav til sikker oppbevaring av det verdifulle
1279 gjenstandsmaterialet og har ikke universell utforming eller den standard et moderne
1280 museumsbygg krever. Dette er et prosjekt som like mye er kultur- og museumsformidling og
1281 slik bør være en selvsagt del av kulturbudsjettet, som det er oppgradering av en
1282 fremragende forskningsinstitusjon. Samlingen inneholder uvurderlig viktige gjenstander
1283 med et stort tidsspenn. Når 2030 er et naturlig åpningsår, legges det vekt på den feiringen
1284 av Olav Haraldsson og slaget på Stiklestad og den påfølgende kristning og statsutvikling, som
1285 det store Nasjonaljubileet 2030 skal markere. Samlingen av alterforstykker (frontaler), malt

1286 på tre, fra høy- og senmiddelalder er én av to så store og verdifulle samlinger på
1287 verdensbasis. Det være seg mumier eller kirkekunst, Ap ønsker ikke flere tiår uten formidling
1288 av denne rike kulturarven til barn, ungdom og besøkende fra inn- og utland.

1289

1290 **F54**

1291 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP, Stortingsgruppen og Kulturministeren.**

1292 **Forslagsstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag**

1293 **Forslag:** AiB forventer at:

- 1294 - Driftsfinansieringen av Bergen Nasjonale Opera trappes opp umiddelbart til to
- 1295 fullskala produksjoner i året og fortsatt satsning for å minske skeivfordeling for
- 1296 Harmonien og KODE.
- 1297 - Opprustning av Den Nasjonale Scene med nytt beregnet behov for ekstra 100
- 1298 millioner.
- 1299 - Griegakademiet skal ferdigstilles fortløpende, Griegkvartalet realiseres
- 1300 - Fartøyvernet styrkes gjennom økte tilskudd over post 74 Tilskudd til fartøyvern

1301 **Begrunnelse:** Kulturfeltet er en vesentlig del av samfunnets beredskap i krevende tider og
1302 kunstfeltet og kunstnerne blir fort skadelidende. Det er derfor særlig viktig at Ap realiserer
1303 løftene fra Stortingsvalgprogrammet når det gjelder både ramme av BNP, et nytt kulturløft
1304 og utvalgte satsninger. Arbeiderpartiet i Bergen viser til skeivfordeling for Bergen Nasjonale
1305 Opera, Bergen Filharmoniske Orkester og Kode og nødvendige investeringer i bygg. Det vises
1306 spesielt til Den Nasjonale Scenes behov for økt rehabiliteringsramme på 100 millioner, pga
1307 endrede krav til universell utforming, arbeidsmiljø og bærekraft. For den lange
1308 vestlandskysten bør tilskudd til kystkultur, inkludert fartøyvern økes og forhindre at viktig
1309 kulturarv tapes.

1310

1311 **F55**

1312 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.**

1313 **Forslagsstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag**

1314 **Forslag:** Forskning viser at kompetanse på spesialistnivå kombinert med god organisering
1315 innen palliasjon er kostnadseffektivt både i sykehus og kommuner. Derfor må palliativ
1316 medisin med både bredde- og spisskompetanse videreutvikles, også i Norge. En

1317 formalisering av utdanningen er helt nødvendig for rekruttering og kvalitetssikring og for å
1318 beholde og videreutvikle tilbudet som er bygget opp.

1319 **Begrunnelse:** De siste 25 årene har palliasjon – lindrende behandling – vært anerkjent som
1320 et medisinsk spesialområde i Norge. Hovedmålsettingen er å lindre smerter og andre
1321 plagsomme symptomer hos pasienter som lever med alvorlig sykdom, og støtte pasienter og
1322 pårørende slik at de kan oppleve best mulig livskvalitet. Palliasjon er teamarbeid, men
1323 legens kompetanse i palliativ medisin spiller en nøkkelrolle i symptomlindring og håndtering
1324 av komplikasjoner, og for å unngå meningsløs overbehandling. Spesialister i palliativ medisin
1325 er de som driver faget fremover gjennom god organisering, forskning og praksis.

1326 Siden 2011 har Norge hatt en formalisert utdanning for leger i palliativ medisin gjennom et
1327 nordisk samarbeid. Dette opplegget er nå videreført som nasjonale utdanninger i våre
1328 naboland.

1329 Nå fremkommer det av tildelingsbrev av 19. september 2024 fra Helse- og
1330 omsorgsdepartementet til Helsedirektoratet at arbeidet med å etablere en legespesialitet i
1331 palliasjon i Norge er stilt i bero.

1332

1333 **F56**

1334 **Innstilling: Oversendes det nye styret.**

1335 **Forslagsstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag**

1336 **Forslag:** Arbeiderpartiet må ta grep for å sikre kontroll på nettleien samtidig som det må
1337 bygges ut og vedlikeholdes. Det kan kuttes i offentlige avgifter, kreve at nettleie går til
1338 formålet, se på organisering og sørge for at husholdningene ikke subsidierer næringslivet.

1339 **Begrunnelse:** Vi må unngå et nytt strømopprør. I dag betaler mange mer i nettleie enn i
1340 strøm.

1341 Forbrukerrådet mener at husholdningene betaler en urettmessig stor andel av kostnadene i
1342 strømnettet ved at de står for ca 30 prosent av strømforbruket, men betaler 50 prosent av
1343 nettkostnadene.

1344 Om lag 1/3 av nettleien består av avgifter som moms, elavgift og Enova-avgift.

1345 Norge har 80 ulike nettselskap, mens Storbritannia har 6. De siste årene har eierne vært mer
1346 opptatt av å ta utbytte fremfor å investere i nettet. Det gjelder også Statnett, der
1347 regjeringen i fjor tok 744 millioner i utbytte og har doblet det til 1,66 milliarder for
1348 kommende år.

1349 **F57**

1350 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.**

1351 **Forslagsstiller: Fagbevegelsens partilag**

1352 **Forslag:** Kommande stortingsperiode skal Arbeidarpartiet sørge for å få tetta dette holet i
1353 velferdsstaten. For å sikre god kontroll og styring over dei offentlege utgiftene til tannhelse,
1354 skal det innførast prisregulering for tannhelsetenester og endå tydelegare verte definert kva
1355 som er nødvendig tannbehandling.

1356 **Begrunnelse:** Holet i velferdsstaten skal tettast innan 2029

1357 I Hurdalsplattforma heiter det at: "ein ønskjer ei gradvis utviding av den offentlege
1358 tannhelsetenesta med mål om å likestille ho med andre helsetenester." Dette er følgt opp
1359 med utvida generelle rettar for alle opp til og med 28 år.

1360 Det regjeringsoppnemnde tannhelseutvalet peikar i utgreiinga si på at ein høgare del av
1361 befolkninga i Noreg oppgir å ha eit udekt behov for tannhelsetenester enn det andre som er
1362 gjennomsnittet i EU, og vidare at: "bruken av tannhelsetenester heng saman med
1363 inntektsnivå." Og dei tilrår med bakgrunn i utgreiinga si, å likestille nødvendige
1364 tannhelsetenester med andre helsetjenster, og som ei følgje av dette at frikortordning blir
1365 utvida til å omfatte tannhelse.

1366 **F58**

1367 **Innstilling: Ivaretas i nytt forslag R10**

1368 **Forslagsstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag**

1369 **Forslag:** Utformingen av skattesystemet må utformes bedre. AiB mener at skatteutvalgets
1370 (NOU 2022: 20) bør følges opp til fordel for dem med lav inntekt. Arbeiderpartiet bør foreslå
1371 å redusere aksjerabatten, en økning av bunnfradraget og reduksjon i skattesatsen for
1372 formuer, samtidig som det vurderes en kompenserende gjeninnføring av arveavgift på
1373 større formuer.

1374 **Begrunnelse:** Beskatning av inntekt og pensjon hensyntar fordeling og god ressursbruk på
1375 en rimelig måte, spesielt ved at lavere inntekter får en redusert beskatning. Likeledes er
1376 innføring av grunnrenteskatt innen fiskeoppdrett og kraftproduksjon gode tiltak. Det gjelder
1377 også avgifter på helse- og miljøskadelige aktiviteter.

1378 Det er imidlertid viktig av fordelingshensyn og sikring av en rettferdig beskatning at
1379 formuesskatt opprettholdes.

1380 **F59**

1381 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.**

1382 **Forslagsstiller: Fagbevegelsens partilag**

1383 **Forslag:** Det offentlege tannhelsetenesta må byggjast vidare ut. Fylkeskommunen skal ha
1384 ei sentral rolle i arbeidet med å utvikle og forvalte den universelle norske tannhelsetenesta i
1385 framtida.

1386

1387 **Begrunnelse:** Holet i velferdsstaten skal tettast innan 2029

1388 I Hurdalsplattforma heiter det at: "ein ønskjer ei gradvis utviding av den offentlege
1389 tannhelsetenesta med mål om å likestille ho med andre helsetenester." Dette er følgt opp
1390 med utvida generelle rettar for alle opp til og med 28 år.

1391 Det regjeringsoppnemnde tannhelseutvalet peikar i utgreiinga si på at ein høgare del av
1392 befolkninga i Noreg oppgir å ha eit udekt behov for tannhelsetenester enn det andre som er
1393 gjennomsnittet i EU, og vidare at: "bruken av tannhelsetenester heng saman med
1394 inntektsnivå." Og dei tilrår med bakgrunn i utgreiinga si, å likestille nødvendige
1395 tannhelsetenester med andre helsetjenester, og som ei følgje av dette at frikortordning blir
1396 utvida til å omfatte tannhelse.

1397

1398 **F60**

1399 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP.**

1400 **Forslagsstiller: Fagbevegelsens partilag**

1401 **Forslag:** Gi Entur et større og bedre mandat. Entur er et statlig eid billettselskap som i sin tid
1402 ble skilt ut av NSB. Om vi først skal ha Entur, bør selskapet få et forbedret og utvidet mandat
1403 til å lage løsninger for tredjeparter, og kunne tvinge alle kollektivaktører til å bruke Entur,
1404 slik at prosjektet kan realiseres skikkelig.

1405 **Begrunnelse:**

1406

1407 **F61**

1408 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.**

1409 **Forslagsstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag**

1410 **Forslag:** Arbeiderpartiet vil at alle skal ha rett til nødvendig tannhelsehjelp og at en innfører
1411 et egenandelskort for nødvendig tannhelsetjenester. Barn og unge skal få nødvendig
1412 kjeveortopedisk behandling gratis og at den off. tjenesten får ansvar for å gi tilbudet. Den
1413 off. tjenesten må bli en del av helsevesenet og kom. bør få ansvar for primære tjenester og
1414 de regionale helsefor. ansvar for spesialisttannhelsetjenester.

1415 **Begrunnelse:** Arbeiderpartiets mål er en universell tannhelsetjeneste. Vi vil erstatte dagens
1416 lappeteppe av målrettede og behovsprøvede tiltak med en ordning hvor hele befolkningen
1417 sikres en rett til nødvendige tannhelsetjenester, slik man har for resten av helsetjenestene.

1418 I dag er den offentlige tannhelsetjenesten organisert på fylkeskommunalt nivå og adskilt fra
1419 resten av helsevesenet. Arbeiderpartiet vil gi kommunene ansvaret for primære
1420 tannhelsetjenester og staten, ved de regionale helseforetakene, ansvaret for
1421 spesialisttannhelsetjenester.

1422

1423 **F62**

1424 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP**

1425 **Forslagsstiller: Fagbevegelsens partilag**

1426 **Forslag:** Samlet jernbane: For å oppnå en best mulig jernbane er det nødvendig å samle den
1427 i en integrert modell, med utgangspunkt i modellen utarbeidet av Norsk Jernbaneforbund.

1428 **Begrunnelse:**

1429

1430 **F63**

1431 **Innstilling: Ivaretas i nytt forslag R9**

1432 **Forslagsstiller: Arbeiderpartiets Universitetslag**

1433 **Forslag:** Arbeiderpartiet mener at det også må investeres i langtrekkende luftvern for
1434 beskyttelse mot ballistiske missiler også for Bergensområdet og at det bør vurderes for
1435 andre forsvarskritiske og befolkningstette områder.

1436 **Begrunnelse:** Stortinget har enstemmig vedtatt en ny langtidsplan for forsvarssektoren, jf.
1437 Innst. 426 S (2023-2024). Russlands krigføring i Ukraina viser betydning av beskyttelse mot
1438 lufttrusler. Det er derfor underlig at regjeringen foreslo kun å investere i langtrekkende
1439 luftvern for økt beskyttelse mot ballistiske missiler for ett geografisk område. Forsvarsløftet
1440 - for Norges trygghet Langtidsplan for forsvarssektoren 2025-2036 ble enstemmig vedtatt av

1441 Stortinget 11.juni 2024. Stortinget vedtok å at det i tillegg skulle investeres i langtrekkende
1442 luftvern for det sentrale Østlandsområdet, men ikke Bergensområdet. Det til tross for at noe
1443 av landets mest kritiske forsvars- og kraftinstallasjoner, samt Mongstad raffineriet som
1444 leverer flydrivstoff og sykehus er lokalisert i Bergensregionen. I tillegg må forsvaret være i
1445 stand til å beskytte sivilbefolkningen.

1446

1447 **F64**

1448 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP.**

1449 **Forslagsstiller: Fagbevegelsens partilag**

1450 **Forslag:** I dag er alle nettskyløsninger av en viss størrelse og kapasitet eid og drevet av
1451 kommersielle utenlandske aktører, med sterkt varierende forhold til personvern,
1452 arbeiderrettigheter, forbrukerrettigheter med mer. I tråd med Nasjonal
1453 Sikkerhetsmyndighet ønsker vi at Norge bør imøtegå denne problemstillingen på en proaktiv
1454 måte hvor den essensielle digitale infrastrukturen blir underlagt demokratisk kontroll.

1455 **Begrunnelse:**

1456

1457 **F65**

1458 **Innstilling: Avvises, i tråd med vedtatt politikk.**

1459 **Forslagsstiller: Fagbevegelsens partilag**

1460 **Forslag:** Asylsøkere og internerte med avslag som sitter i årevis på vent, må få skikkelig
1461 helsehjelp og få mulighet til å jobbe og tjene penger, selv om de evt skal sendes ut senere
1462 en gang.

1463 **Begrunnelse:**

1464

1465 **F66**

1466 **Innstilling: Avvises, i tråd med vedtatt politikk.**

1467 **Forslagsstiller: Fagbevegelsens partilag**

1468 **Forslag:** Vi må ta asylsøkere imot i Norge. Dette handler om respekt for folkeretten. Alle har
1469 rett til å søke asyl i hvilket som helst land. Arbeiderpartiet bør i gå i mot løsninger der
1470 asylsøkere som ønsker opphold i Norge blir sendt til tredjeland.

1471 **Begrunnelse:**

1472

1473 **F67**

1474 **Innstilling: Avvises.**

1475 **Forslagsstiller: Arna Arbeiderpartilag**

1476 **Forslag:** Norge må ta i bruk HPV-vaksinetype Gardasil9 i barnevaksinasjonsprogrammet, og
1477 det må vurderes et opphentingsløp på gratis HPV-vaksinasjon for unge menn tilsvarende hva
1478 som tidligere er gjennomført for kvinner.

1479 **Begrunnelse:** Norge er et av få land i Europa som ikke benytter HPV-vaksinetype Gardasil9 i
1480 barnevaksinasjonsprogrammet. Vaksinen som her tilbys, er av typen Cervarix, ønsker en
1481 Gardasil9 må dette betales av egen lomme. Kreftforeningen og en rekke fagmiljøer påpeker
1482 at Gardasil9 gir bredere beskyttelse enn Cervarix, og flere kreftleger mener at andelen med
1483 HPV-relatert sykdom ville vært lavere dersom Gardasil9 var den foretrukne vaksinen. I tillegg
1484 til dette, er det fra faglig hold som eksempelvis FHI, uttrykt bekymring for unge menn som
1485 ikke er vaksinerte. Selv om HPV i stor grad har vært omtalt knyttet til livmorhalskreft, kan
1486 også menn bli syke av viruset, blant annet er peniskreft blant unge menn i større grad noe
1487 som påvises og knyttes til sykdom som følge av HPV-smitte. For gutter, ble HPV-vaksine en
1488 del av barnevaksinasjonsprogrammet fra 2018, og vaksinen har fra da blitt tilbudt gutter i
1489 7.klasse. For jenter ble den tilbudt 9 år tidligere, og etter dette, ble det også et eget program
1490 for unge jenter født 1991 og senere - et såkalt opphentingsløp for kvinner opp til 26 år en
1491 hadde vaksinasjonsprogram for.

1492

1493 **F68**

1494 **Innstilling: Delvis ivarettatt i nytt forslag R15.**

1495 **Forslagsstiller: Arna Arbeiderpartilag**

1496 **Forslag:** Skyss bør få bruke skjermene som allerede er installert i hvert kollektivkjøretøy til
1497 digital reklame for bedrifter og andre organisasjoner, mot en avgift.

1498 **Begrunnelse:** Ett av de mest presserende problemene i Bergen per i dag er de høye
1499 billettprisene for kollektivtransporten. Per i dag er billettprisene blant de høyeste i

1500 landet. Derfor mener vi at reduksjon i billettpris er en av de viktigste utfordringene for både
1501 beboernes og besøkendes trivsel i Bergen. Det har vært mye debatt om dette gjennom året,
1502 og en av de viktigste prestasjonene vi kan fremheve, er den nye ruten til Bybane nummer 2.
1503 Etter en enorm mengde arbeid for å forbedre tilbudet, kan vi ikke la innbyggerne gå tilbake
1504 til å bruke privat transport som førstevalg. Siden bybudsjettet ikke har nok potensial til å
1505 finansiere kollektivtransporten ytterligere, foreslår vi å fokusere på andre potensielle kilder
1506 for tilleggsfinansiering. Med det høye antallet passasjerer, gir skjermene en utmerket
1507 plattform for effektiv reklame for bedrifter, samtidig som det gir muligheten til å redusere
1508 billettprisene. Derfor mener vi at det er både logisk og riktig å utnytte det eksisterende
1509 potensialet i kommunen for å øke trivselen for både innbyggere og besøkende, i stedet for
1510 kun å øke gebyrene for folk.

1511

1512 **F69**

1513 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen**

1514 **Forslagsstiller: Arna Arbeiderpartilag**

1515 **Forslag:** Det må øves større press på å få Oljefondet til å trekke sine investeringer ut av
1516 selskaper som medvirker til brudd på folkeretten og menneskerettigheter i okkuperte
1517 palestinske områder.

1518 **Begrunnelse:** 822 europeiske finansinstitusjoner, herav 13 norske, har verdier på over 393
1519 milliarder dollar (4323 mrd kroner) i lån, tegningsgarantier, aksjer og obligasjoner i 58
1520 selskaper som medvirker til brudd på folkeretten og menneskerettigheter i det okkuperte
1521 palestinske territoriet. Det norske oljefondet er størst og øverst på listen når det gjelder
1522 aksjer og obligasjoner, verdt 220 milliarder kroner. Dette skjer samtidig med en markant
1523 forverring av situasjonen på Vestbredden. Oljefondet utelukker selskaper basert på
1524 tilrådninger fra Etikkrådet, men kan også forhåndsfiltrere selskaper eller selge seg ut av
1525 selskaper basert på risiko. Likevel har Oljefondet eierverdier i selskaper som andre
1526 finansaktører har utelukket. Juli 2024 ga Den internasjonale domstolen tydelig beskjed om
1527 at okkupasjonen i sin helhet er ulovlig og at stater er forpliktet til å få en slutt på alt som
1528 bidrar til å vedlikeholde den ulovlige situasjonen. (Kilde: Norsk Folkehjelp/rapport fra
1529 koalisjonen Don't Buy into Occupation(DBIO)). Det er derfor stadig behov for å øve større
1530 press på at Oljefondet tar et større moralsk ansvar i dette spørsmålet.

1531

1532 **F70**

1533 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen**

1534 **Forslagsstiller: Arna Arbeiderpartilag**

1535 **Forslag:** Arbeiderpartiet i Bergen støtter UiBs utviklingsprosjektet Nygårdshøyden sør, særlig
1536 byggealternativet K4.3, som vil være det beste alternativet for realfaglig forskning og
1537 utdanning, og byutviklingen i Bergen. Arbeiderpartiet i Bergen ber regjeringen om å
1538 fremskynde behandlingen av utviklingsprosjektet, og at det tas et konseptvalg for prosjektet
1539 innen august i år.

1540 **Begrunnelse:**

1541

1542 **F73**

1543 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen**

1544 **Forslagsstiller: Fana og Ytrebygda Arbeiderpartilag**

1545 **Forslag:** Gjenoppbygging av Syria, «Marshallhjelpen»

1546 **Begrunnelse:** Det ser ut til at urolighetene og borgerkrigen i Syria er i ferd med å komme til
1547 en ende. Mange millioner flyktningene har forlatt landet pga. urolighetene. Dersom
1548 flykningene skal ha noe å komme tilbake til må det internasjonale samfunnet tre støttende
1549 til. Arbeiderpartiet i Bergen foreslår at Norge bidrar til at FN tar lederrollen med både
1550 koordineringen av hjelpen og oppbygningen. Et fredelig Syria er avgjørende for stabiliteten i
1551 regionen.

1552

1553 **F74**

1554 **Innstilling: Dissens.**

1555 **Flertallet ønsker å vedta forslaget og oversende det til bystyregruppen:** Linn Kristin Engø,
1556 June Gruer, Torleif Aarre, Elena Danyliuk, Kari Grønnestad, Rasmus Rasmussen, Terje
1557 Trengereid, Hilde Kalleklev, Øyvind Eliassen og Alexandra S. Sørensen.

1558 **Mindretallet ønsker å avvise forslaget:** Richard Storevik og Helena Haldorsen.

1559 **Forslagsstiller: Fana og Ytrebygda Arbeiderpartilag**

1560 **Forslag:** at tomten bør omreguleres til LNF-område.

1561 **Begrunnelse:** Et stort naturområde på Kokstad er satt av til industriformål, fordi Posten
1562 trengte en ny tomt for å etablere virksomheten sin når kommunen skal utvikle Dokken og
1563 Minde videre. Posten har valgt å flytte virksomheten sin til Bjørnafjorden.

1564

1565 **F75**

1566 **Innstilling: Ivaretas i nytt forslag R9**

1567 **Forslagsstiller: Fana og Ytrebygda Arbeiderpartilag**

1568 **Forslag: Luftvern og sikring av Bergenhalvøya**

1569 **Begrunnelse:** Bergenhalvøya ligger uten adekvat luftvern og nærsikringsstyrker. I området
1570 har vi lokalisert hovedbasen for marinen samt viktig og avgjørende infrastruktur i
1571 energiforsyningen til Europa. Det er helt avgjørende å sikre dette området med godt nok
1572 luftvern og nærsikring i et stadig mer spendt internasjonale klima. Arbeiderpartiet i Bergen
1573 tar opp dette med regjeringen.

1574

1575 **F77 - Utvide tilbud for forebygging av psykisk uhelse hos ungdom**

1576 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.**

1577 **Forslagsstiller: Fana og Ytrebygda Arbeiderpartilag**

1578 **Forslag: Utvide tilbud for forebygging av psykisk uhelse hos ungdom**

1579 **Begrunnelse:** Helse Bergen sitt tilbud innen psykisk helse for barn og ungdom (BUP) har
1580 sprengt kapasitet, og må derfor prioritere hardt og brutalt hvem som kan tilbys behandling.
1581 Psykisk helse blant barn og ungdom må prioriteres høyere for å hindre /forebygge psykisk
1582 uhelse, spiseforstyrrelser, ufrivillig skolefravær, utenforskap og rekruttering til rusmidler for
1583 ungdom.

1584 Arbeiderpartiet i Bergen vil jobbe for å øke bevilgninger slik at en kan oppjustere kapasitet
1585 ved at flere kan få livsviktig behandling innen barne- og ungdomspsykiatri (BUP) i Bergen.

1586

1587

1588 **F81**

1589 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP, bystyregruppen og Stortingsgruppen**

1590 **Forslagsstiller: Åsane Arbeiderparti**

1591 **Forslag:** For å bekjempe vold mot kvinner vil Arbeiderpartiet arbeide for en helhetlig og
 1592 styrket innsats gjennom blant annet følgende tiltak:

1593 - Arbeiderpartiet vil jobbe for obligatorisk opplæring i vold og overgrep for ansatte i
 1594 helsevesenet, politiet og sosialtjenestene. Vi vil opprette stillinger som egne
 1595 voldskoordinatorer i kommunene for å sikre bedre samhandling mellom ulike etater og
 1596 tjenester.

1597 - Arbeiderpartiet vil øke tilgjengelighet av omvendte voldsalarm, slik at flere
 1598 voldsutøvere kan overvåkes, og vi vil prioritere dette spesielt i byer som Bergen hvor dagens
 1599 tilbud er mangelfullt.

1600 - Arbeiderpartiet vil styrke akutthjelpen til voldsofre, og vi vil utvikle bedre
 1601 ettervernstilbud for å gi støtte også etter at den akutte situasjonen er over.

1602 - Arbeiderpartiet vil sikre at kvinner i aktiv rus får tilgang til krisesentertilbud og annen
 1603 beskyttelse. Vi vil opprette spesialiserte tiltak som kombinerer rusomsorg og støtte til
 1604 kvinner utsatt for vold.

1605 - Arbeiderpartiet vil jobbe for at legevakter skal ha økt kompetanse og klare
 1606 retningslinjer for å håndtere voldsofre, med særlig fokus på de som er i en sårbar situasjon,
 1607 som for eksempel kvinner i aktiv rus.

1608 - vil sikre at ingen kvinner avvises fra krisesentre på grunn av rusproblemer eller andre
 1609 utfordringer. Samtidig vil vi legge til rette for etablering av spesialiserte rusfrie
 1610 krisesentertilbud for dem som trenger det.

1611 - Vi vil evaluere og styrke krisesenterloven slik at den fungerer etter hensikten. Det er
 1612 også viktig å gjennomgå sexkjøpsloven for å sikre at den er effektiv og beskytter de mest
 1613 sårbare.

1614 - vil etablere flere kvinnefengsler for å bedre forholdene for kvinnelige innsatte og
 1615 legge til rette for bedre rehabilitering.

1616 **Begrunnelse:** Årets 16 dagers kampanje og FNs menneskerettighets dag 'Liv uten vold er en
 1617 menneskerett' hadde disse tema på dagsorden. Det kom mange konkrete tiltak fra flere
 1618 organisasjoner. Det er ikke sikkert alt er gjennomførbart men det er likevel viktig å sette
 1619 fokus på det på vårt årsmøte og være konkrete.

1620 Med disse tiltakene ønsker Arbeiderpartiet å bygge et trygt samfunn der voldsofre får rask
 1621 og helhetlig hjelp, der lovverket fungerer til deres beste, og hvor forebygging av vold og
 1622 ettervern står sentralt.

1623 Dette står i kommune partiprogrammet vårt i dag: Vi vil i tillegg arbeide aktivt mot vold i
1624 nære relasjoner, og sikre et nytt krisesentertilbud som favner alle grupper. Bedre
1625 soningsforhold i fengslene bidrar beviselig til rehabilitering. Soningsforholdene, særlig for
1626 kvinner, har et stort forbedringspotensial. Vi vil derfor jobbe for at det etableres et eget
1627 kvinnefengsel i Bergen.

1628

1629 **F82 - Aktivt antirasistisk arbeid i bergensskolen**

1630 **Innstilling: Vedtas, oversendes bystyregruppen.**

1631 **Forslagsstiller: Åsane Arbeiderpartil**

1632 **Forslag: Arbeiderpartiet vil:**

1633 • At alle lærere i Bergensskolen får obligatorisk opplæring i hvordan de kan forebygge
1634 og håndtere rasisme.

1635 • Sette klare mål for reduksjon av rasisme i skolene, med tydelige tidsfrister og
1636 rapportering.

1637 • ha en dedikert ressurs på hver skole, med kompetanse i antirasistisk arbeid, skal
1638 sørge for at elever føler seg sett, hørt og hjulpet.

1639 • jobbe tett med organisasjoner som allerede har erfaring med antirasistisk arbeid, slik
1640 at vi drar nytte av deres kompetanse.

1641 • Arbeidet må følges opp av forskning for å måle effekten av tiltakene og sikre
1642 kontinuerlig forbedring.

1643 **Begrunnelse:** Arbeiderpartiet har lenge jobbet for at skolen skal være et trygt og
1644 inkluderende sted for alle barn. Dette arbeidet handler om mer enn bare å anerkjenne
1645 problemet. For Arbeiderpartiet er dette ikke bare et skolepolitisk spørsmål, men et spørsmål
1646 om grunnleggende verdier. Alle barn i Bergen skal ha like muligheter til å lykkes, uavhengig
1647 av bakgrunn. Rapporten fra høsten 2024 viser alvorlige tall der 20% av elevene i
1648 Bergensskolen har opplevd rasisme på grunnlag av blant annet, sitt språk eller etnisitet.

1649

1650 Rapporten Rasisme-i-bergensskolen-rapport som i 2023 var (bestilt av vårt byråd) viser for
1651 høye tall der barn har opplevd rasisme. Denne saken var oppe i bystyret denne høsten men
1652 byrådet mangler konkrete tiltak i sitt arbeid. Er det satt inn noen nye ressurser eller er det
1653 planer om det i skoler? Forslagene mine svarer på en del av tiltak foreslått fra Rapporten.

1654

1655 **F83**

1656 **Innstilling: Avvises.**

1657 **Forslagsstiller: Åsane Arbeiderparti**

1658 **Forslag:** Ansvaret for tennene vert flytta frå fylkeskommunen til kommunen i samhandling
1659 med spesialisthelsetenesta. Eldre som slit ekstra med tennene, skal ha gratis
1660 tannbehandling.

1661 **Begrunnelse:** I dag har fylkeskommunen ansvaret for tennene, medan kommunen i
1662 samhandling med spesialisthelsetenesta har ansvar for resten av kroppen. Dette er sjølvsgt
1663 ulogisk. Det er viktig at kommunen i samhandling med det regionale helseføretaket har eit
1664 heilskapleg ansvar. Dette er også i samsvar med det fleirtalet i det nasjonale
1665 tannhelseutvalet skriv om forvaltningsnivået for tannhelsetenestene. Mange eldre har fleire
1666 lidningar, t.d. store utfordringar med tennene.

1667

1668 **F84- Økonomi i kommune og fylkeskommune.**

1669 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.**

1670 **Forslagsstiller: Åsane Arbeiderparti**

1671 **Forslag:**

1672 Sikra det økonomiske tilskotet til kommunar og fylkeskommunar, slik at dei kan løysa
1673 velferdstenestene på ein verdig måte, og på denne måten oppretthalda og vidareutvikla den
1674 norske velferdsstaten.

1675 **Begrunnelse:** Mange kommunar og fylkeskommunar slit med økonomien, noko som trugar
1676 velferdsstaten som Ap har bygt opp gjennom mange år. Døme kan vera nasjonale reformer
1677 utan statlege midlar, som særleg rammar fattige kommunar. Dette og andre døme gjev
1678 grobottn for forskjells-Noreg og set velferdsstaten i spel.

1679

1680 **F86 - Naturhandling nå**

1681 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP, bystyregruppen og Stortingsgruppen.**

1682 **Forslagsstiller: Åsane Arbeiderparti**

1683 **Forslag:** Arbeiderpartiet i Bergen vil:

1684 • Sette et nasjonalt mål om arealnøytralitet, og stille krav til alle kommuner.

1685 • Styrke klima- og naturpolitikken ved å gjennomgå arbeids- og ansvarsdelingen
1686 mellom departementene. Klima- og miljødepartementet skal ha en tydelig og overordnet
1687 rolle for planlegging, koordinering og gjennomføring av tiltak.

1688 • Følge opp Miljødirektoratets forslag til endringer i Forskrift om
1689 konsekvensutredninger.

1690 • Skjerpe bestemmelsene i Naturmangfoldsloven og begrense mulighetene til
1691 dispensasjon.

1692 Styrke og samordne virkemidler for effektiv sikring av områder med verdi for natur og
1693 friluftsliv - vi krever en "markalov" for resten av landet.

1694 **Begrunnelse:** Det er viktig å ta vare på naturen. Naturen er selve livsgrunnlaget vårt. Den gir
1695 oss rent vann, klar luft, mat, medisiner, materialer og fysisk og psykisk god helse. I tillegg
1696 beskytter intakt natur mot ras, flom og tørke. Naturen er også verdens beste klimatiltak
1697 fordi den fanger og lagrer over halvparten av all karbon vi mennesker slipper ut.

1698 Naturkrisen pågår nå - i høy hastighet, og som NRK har dokumentert mangler det systemer
1699 og strukturer som gjør det mulig å ta grep. Det haster med politisk handling, og
1700 Arbeiderpartiet må gå foran. Det vi gjør - eller lar være å gjøre - i denne regjeringsperioden,
1701 vil ha avgjørende betydning.

1702 Regjeringen har satt i gang svært mye arbeid for å følge opp Norges forpliktelser etter FNs
1703 naturavtale som Norge med Espen Barth Eide i spissen var sterkt delaktig i å få på plass.
1704 Stortingsmeldingen om natur som ble lagt frem før jul inneholder viktige steg for nettopp å
1705 etablere bedre systemer. Nå må regjeringen raskt følge opp med å sette konkrete mål og
1706 stille krav til kommunene og andre aktører.

1707

1708 **F87 - Strømpris**

1709 **Innstilling: Delvis ivaretatt i nytt forslag R3**

1710 **Forslagsstiller: Åsane Arbeiderparti**

1711 **Forslag:** Elektrisk strøm skal ha fast pris, basert på kostnader ved produksjon, fordeling,
1712 vedlikehold, fornying, grunnrente, og 4% avkastning til eierne av produksjonsanleggene.
1713 Alle husholdninger får 6 kW billig strøm. To-pris-system for energieffektivisering.

1714 Energiloven må endres. Strøm er infrastruktur. Kapasiteten i utenlandskablene skal
1715 reduseres. Alltid ha overskudd av strøm, uten import, for å kunne ha faste priser på strøm.

1716

1717 **Justert forslag:**

1718 Det bør vurderes en form for toprissystem der alle husholdninger får rimelig grunnforbruk
1719 av strøm.

1720 **Begrunnelse:** Billig, stabil, og nok strøm (under 40 øre/kWh totalt) er forutsetningen for
1721 bosetting og for konkurranseevnen til industri/næringsliv. Kraftintensiv industri med 40 000
1722 arbeidsplasser (direkte og indirekte) er truet av høye strømpriser. Ny energilov i 1991 ble
1723 laget for et stort overskudd av strøm. Strømprodusentene (vann- og vindkraft) har økt
1724 fortjenesten med utenlandskabler og strømpris på kraftbørs. Nå har EU underskudd av kraft
1725 (strøm, varme) og høye priser. Norge importerer høye strømpriser som skader norsk
1726 industri/næringsliv og øker inflasjonen. Vi har ikke lenger noe kraftoverskudd å eksportere,
1727 og må derfor «økonomisere» med strømmen vår inntil vi har innført kjernekraft. Vindkraft
1728 er feil teknologi, medfører store systemkostnader, ubalanse i strømsystemet, og hindrer
1729 faste strømpriser. Norge er kommet lengst med elektrifisering, kan forskyve klimamålene til
1730 2035, og innføre kjernekraft snarest.

1731

1732 **F88 - Mere strøm**

1733 **Innstilling: Delvis ivaretatt i nytt forslag R3**

1734 **Forslagsstiller: Åsane Arbeiderparti**

1735 **Forslag:** Arbeiderpartiet i Bergen er positive til at moderne kjernekraft kan være en del av
1736 løsningen for å øke produksjonen av strøm

1737 **Begrunnelse:** Kjernekraft, kombinert med regulerbar vannkraft, vil gi stabil strømforsyning
1738 og mye kraft.

1739 Lav strømpris forutsetter at strømprisen er fast, ikke fra kraftbørs. Da får industrien
1740 konkurransedyktige strømpriser. Økt bygging av ikke-regulerbar vindkraft vil derimot gi
1741 ustabil strømforsyning og høye strømpriser. Vindkraft medfører store system-kostnader,
1742 som ikke regnes med i strømprisen, bl.a overdimensjonert strømnnett, økt effektbehov, og
1743 import av balansekraft. Faste strømpriser blir umulig med mye vindkraft.

1744 Strømbehov og strømproduksjon må alltid balansere. Vi må «økonomisere og effektivisere»
1745 slik at vi har overskuddskapasitet for strøm inntil vi installerer kjernekraft. Varmepumper til
1746 alle boliger og arbeidsplasser. Fornye vannkraft-anleggene.

1747 Kjernekraft er kostbart i innkjøp, men gir mye strøm, og svært billig strøm etter hvert.
1748 Copenhagen Atomics anslår 20-30 øre/KWh for sine salt-smelte reaktorer fra 2032-33.
1749 Kjernekraft medfører minimale naturinngrep, og krever ingen utbygging av strømmettet.

1750 Det satses nå på kjernekraft i hele verden, også i EU. Norge kan ha reaktorer i drift før 2035.

1751

1752 **F89 - Forskuddsgaranti til skipsverft**

1753 **Innstilling: Ivaretas i forslag R14**

1754 **Forslagsstiller: Åsane Arbeiderparti**

1755 **Forslag:** Det foreslås å undersøke mulighetene for en ordning med forskuddsgaranti til
1756 skipsverftene.

1757 Begrunnelse: En forskuddsgaranti fra Staten til skipsverftene vil skaffe likviditet, og sikre
1758 igangsetting av byggekontrakter for skip. Slik forskuddsgaranti vil ikke medføre kostnader
1759 for Staten. Skipsverftene skal betale en proveny. Skipsgarantiordningen fra Eksfin gir en
1760 garanti til bankene for byggelån. Forskuddsgaranti er derimot rettet direkte mot verftene
1761 for å sikre nødvendig likviditet. Det er avklart at forskuddsgaranti ikke er i strid med EØS-
1762 avtalen.

1763 Norske skipsverft har teknologi og kompetanse til å bygge skip med høy kompleksitet. Små
1764 marginer ved oppdrag gir begrenset likviditet. Dersom Staten ikke inkluderer slik
1765 «forskuddsgaranti» i sitt næringspolitiske virkemiddel-system, vil konsekvensene bli
1766 nedleggelser/konkurser av skipsverft. Beredskapshensyn tilsier at Staten må sikre fortsatt
1767 drift og utvikling av norske skipsverft.

1768

1769 **F90 - Konferanse og seminarer om innovasjon og næringsvirksomhet i Norge.**

1770 **Innstilling: Oversendes det nye styret**

1771 **Forslagsstiller: Åsane Arbeiderparti**

1772 **Forslag:** Konferanse og seminarer om innovasjon og næringsvirksomhet i Norge.

- 1773 Konferanse og seminarer om temaet «snuoperasjon i norsk økonomi» foreslås avholdt i
1774 april-mai 2025.
- 1775 Begrunnelse: Boken «Landet som ble for rikt» av Martin Bech Holt, 2025, og boken «Global
1776 økonomi» av professor Erik S.Reinert er grunnlag for diskusjon om nødvendig snuoperasjon i
1777 norsk økonomi.
- 1778 Martin Bech Holt og prof.Erik S.Reinert kan inviteres til å holde foredrag om norsk økonomi.
1779 Kanskje andre fra UiB og NHH. EU har nå laget plan for å øke innovasjon. Norge har ingen
1780 plan.
- 1781
- 1782 **F91 -**
- 1783 **Innstilling: Oversendes det nye styret**
- 1784 **Forslagsstiller: Åsane Arbeiderparti**
- 1785 **Forslag:** Fordelingspolitisk utvalg (organisatorisk forslag).
- 1786 AiB setter ned et Fordelingspolitisk utvalg.
- 1787 **Begrunnelse:** De økonomiske ulikhetene i landet har økt med 40% 2000-2020. Skatt er for
1788 lite diskutert bortsett fra kapitakreftenes demagogiske kjøp mot formuesskatt og
1789 grunnrenteskatt. Ingen diskusjon rundt f.eks. arveskatt og ikke rundt hverken mva og
1790 egenandeler i helse. Fokus også på særlig bolig og boliglån.
- 1791
- 1792 **F92 - Handling for Palestina og internasjonal rett**
- 1793 **Innstilling: Vedtas, oversendes VAP og Stortingsgruppen.**
- 1794 **Forslagsstiller: Åsane Arbeiderparti**
- 1795 **Forslag:**
- 1796 • Følge de forpliktelsene Norge har i henhold til folkeretten, og aktivt undersøke hvor
1797 Norge er involvert i Israelsk industri og økonomi mtp. innføring av sanksjoner
- 1798 • Være en aktiv pådriver i FN og lytte til og forholde seg lojalt til FN's ulike deler og
1799 stemme i overensstemmelse med det kunnskapsgrunnlaget FN representerer.
- 1800 • Støtte opp om sivilsamfunnet (f.eks. akademia, kultur, idrett) sine muligheter til å
1801 vise solidaritet.

- 1802 • Igangsette og støtte tiltak rettet mot å hindre annektering av palestinsk land.
- 1803 • Igangsette og støtte praktiske tiltak for å skille mellom staten Israel og OPT, i tråd
- 1804 med FNs sikkerhetsråds resolusjon 2334 (2016).
- 1805 • Sikre en slutt på all økonomisk samkvem og handel med de ulovlige israelske
- 1806 bosetningene. Sikre at norske aktører ikke bidrar, direkte eller på annen måte, til brudd på
- 1807 folkeretten og menneskerettigheter på okkupert palestinsk territorium gjennom handel,
- 1808 offentlige anskaffelser, investeringer eller andre aktiviteter.
- 1809 • Sikre etterforskning av krigsforbrytelser begått av eller mot norske statsborgere,
- 1810 samt andre personer som Norge har jurisdiksjon over.
- 1811 • Støtte opp om ICC, prinsipielt, diplomatisk og økonomisk.
- 1812 • Gi norske og norskeide skip forbud fra å gå til Israelske havner.
- 1813 • Forby norske forsikringsselskaper fra å forsikre skip som går til israelske havner.
- 1814 **Begrunnelse:** I løpet av det siste halvannet året har vi sett Israel øke sin allerede
- 1815 uakseptable voldsbruk og overgrep mot palestinerne til nye nivået. Tiltros for dette og at ICJ
- 1816 en gang for alle har fastslått at Israels sin okkupasjon er ulovlig, har Norge ikke innført noen
- 1817 sanksjoner mot Israel. Dette er helt uholdbart og undergraver Norges muligheter for å stå
- 1818 opp for internasjonal lov og en regelstyrt verden.
- 1819
- 1820 Hvis denne oppførelsen ikke får konsekvenser er den garantert til å fortsette, om ikke bli
- 1821 enda verre. Det kan med det rette innvendes at Norge alene ikke vil ha nok innvirkning til å
- 1822 endre Israels sin kurs, men det betyr ikke at Norske sanksjoner ikke vil merkes. Norsk
- 1823 tilknyttede og/eller forsikrede skip utgjøre en stor del av verdens handelsflåte, og slike skip
- 1824 går hyppig til Israelske havner. Et forbud mot dette vil føre til en klar og merkbar kostnad for
- 1825 israelsk handel. Sanksjoner fra Norge vil også gjøre det lettere for andre land å komme etter.
- 1826 Dette er bare et av flere områder der norske sanksjonere kan påføre Israel merkbare
- 1827 konsekvenser.
- 1828 Dette er ikke bare en konflikt som berører Norge perifert, norske statsborgere har blitt
- 1829 drept av israelske styrker under omstendigheter som tyder på at det kan dreie seg om
- 1830 forbrytelser mot norsk og internasjonal lov. Vi skylder våre medborgere som har blitt drept
- 1831 og deres familier, å etterforske og om nødvendig straffeforfølge de ansvarlige. Samtidig så
- 1832 har norske statsborgere tjenestegjort i Gaza, der det har blitt grundig dokumentert at
- 1833 Israelske styrker har begått systematiske forbrytelser, som drap, tortur, tvungne
- 1834 forsvinninger, ødeleggelse og plyndring, for å nevne noen. Gitt den systematiske naturen og
- 1835 store omfanget av disse forbrytelsene, er det en klar risiko for at norske statsborgere har

1836 begått eller medvirket til disse forbrytelsene. Det er dermed essensielt at disse
1837 statsborgerne blir etterforsket, og straffet om det kan bevises at de har begått forbrytelser.

1838

1839 **F93 - Sykelønnsordningen er en grunnmur for tillit og trygghet**

1840 **Innstilling: Ivaretas i nytt forslag R4**

1841 **Forslagsstiller: Åsane Arbeiderparti**

1842 **Forslag:**

1843 Sykelønnsordningen er en grunnmur for tillit og trygghet.

1844 Kampen for å hindre høyresiden i å kutte i lønnsutbetalingen til folk som blir syke, er i gang
1845 for alvor. Høyre påstår de ikke vil gjøre endringer, men ønsker seg samtidig «rettferdige
1846 kutt» i sykelønnsordningen. FrP og Venstre er åpne om at de ønsker reduksjoner.

1847 Arbeiderpartiet står støtt ved prinsippet om et samfunn der folk kan bidra når de er friske,
1848 og få støtte når de er syke. Sykelønnsordningen er en grunnmur i vår velferdsmodell, og den
1849 handler om mer enn penger – den handler om tillit, verdighet og solidaritet.

1850 Arbeiderpartiet står opp for arbeidsfolk. Fra sykepleiere på sykehusene, til lærere i
1851 klasserommene, renholdere som holder samfunnet rent, og bussjåfører som får oss trygt
1852 frem – sykelønnsordningen er en nødvendighet for alle som står i krevende jobber. Når
1853 sykdom rammer, skal ingen måtte velge mellom helsen sin og økonomisk trygghet.

1854 Hvis NHO og høyresiden får det som de vil så vil et svekket sykelønnsystem bety at flere blir
1855 tvunget til å gå på jobb syke. Det øker belastningen på allerede pressede kolleger og truer
1856 både helse, produktivitet og velferd. Arbeidsfolk fortjener ikke å stå alene – de fortjener et
1857 system som beskytter dem når de trenger det som mest.

1858 Sykelønn er en investering i fellesskapet. Dette er ikke en luksus! Det er et uttrykk for et
1859 samfunn som setter mennesker først. En trygg sykelønnsordning sikrer at alle har en
1860 mulighet til å bli friske og komme tilbake til arbeidslivet. Det er ikke bare riktig – det er
1861 lønnsomt for samfunnet som helhet.

1862 Vi må bevare tilliten i samfunnet. Arbeiderpartiet tror på et velferdssystem bygget på tillit.
1863 Tillit mellom arbeidsgivere og arbeidstakere. Tillit mellom staten og borgerne. Hvis vi
1864 svekker sykelønnsordningen, undergraver vi denne tilliten og risikerer å skape et kaldere og
1865 mer utrygt samfunn.

1866 Arbeiderpartiet nekter å akseptere at det skal spares penger på bekostning av vanlige
1867 arbeidsfolk. Arbeiderpartiet vil alltid stå på arbeidstakernes side og kjempe for trygghet og
1868 rettferdighet i arbeidslivet.

1869 Arbeiderpartiet står sammen med fagbevegelsen for et bedre Norge. Sykelønnsordningen er
1870 ikke bare en rettighet – det er en del av det norske samfunnsprosjektet. Et prosjekt der vi
1871 hjelper hverandre, løfter hverandre og sikrer trygghet for alle.

1872 Arbeiderpartiet lover å stå skulder ved skulder med fagbevegelsen og arbeidsfolk over hele
1873 landet for å forsvare denne ordningen. Vi gir oss ikke før alle arbeidstakere er trygge på at
1874 full lønn under sykdom er en selvfølge.

1875 Sammen skal vi ta kampen – og sammen skal vi vinne den.

1876 **Begrunnelse:**

1877